

C290 – LEE34

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2007-2008

19 juni 2008

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU EN NATUUR, LANDBOUW, VISSERIJ EN
PLATTELANDSBELEID EN RUIMTELIJKE ORDENING EN ONROEREND ERFGOED

INHOUD

Interpellatie van de heer Rudi Daems tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de uitvoering van het integraal waterbeheer, naar aanleiding van de recente wateroverlast	1
Met redenen omklede motie	12
Vraag om uitleg van de heer Patrick De Klerck tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de kwaliteit van het kustwater	13
Vraag om uitleg van de heer Patrick De Klerck tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de uitvoering van het Bermbesluit	15
Vraag om uitleg van de heer Bob Verstraete tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de schade aan landbouwgronden aangericht door bevers	16
BIJLAGEN	
Bijlage 1 bij de interpellatie van de heer Rudi Daems tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de uitvoering van het integraal waterbeheer, naar aanleiding van de recente wateroverlast	21
Bijlage 2 bij de vraag om uitleg van de heer Patrick De Klerck tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de kwaliteit van het kustwater	23
Bijlage 3 bij de vraag om uitleg van de heer Patrick De Klerck tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de kwaliteit van het kustwater	31
Bijlage 4 bij de vraag om uitleg van de heer Patrick De Klerck tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de kwaliteit van het kustwater	33

Voorzitter: de heer Patrick Lachaert

Interpellatie van de heer Rudi Daems tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de uitvoering van het integraal waterbeheer, naar aanleiding van de recente wateroverlast

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, beste collega's, ik denk dat het eerder ongewoon is om twee dagen voor het begin van de zomer een interpellatie te houden over overstromingen en over integraal waterbeleid, maar de situatie die zich een paar weken geleden heeft voorgedaan, heeft ons nog maar eens met de neus op de feiten gedrukt.

Gelukkig zijn er geen grote rampen gebeurd, al dacht men daar in Limburg toen men met de voeten in het water stond, waarschijnlijk anders over, en zullen de schadezaken via de verzekering geregeld kunnen worden. Dit wil echter niet zeggen, mevrouw de minister, dat wij als politici nu niet aan zet zijn – vandaar dat ik een paar weken geleden in de pen ben gekropen. Ik heb heel wat websites bezocht en ik moet zeggen dat ik onder de indruk was van wat ik allemaal terugvond op de website www.volvanwater.be en wat er werd gepresenteerd in het kader van de voorbereiding op het decreet Integraal Waterbeleid (IWB).

Collega's, ik wil niet de populistische toer opgaan en stellen dat indien we een beetje sneller werk hadden gemaakt van het decreet, we de overstromingen en forse regenbuien van een paar weken geleden hadden kunnen vermijden. Niettemin vind ik het politiek onverantwoord dat deze regering de laatste jaren amper heeft voortgewerkt aan het decreet. We weten ook allemaal dat CD&V, en in het bijzonder de minister-president, vanaf het begin een koele minnaar van het decreet was. Ik denk dat dit ook blijkt in de gebrekkige uitvoering.

Ik zet toch even enkele feiten op een rijtje. In de zomer van 2007 hebben elf bekkenbesturen hun bekkenbeheerplannen, inclusief de deelbekkenbeheerplannen, goedgekeurd en vervolgens, zoals het decreet voorschrijft, aan de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) overgemaakt. Daarna heeft de CIW, zoals haar ook decretaal wordt opgedragen, de onderlinge afstemming gedaan van de goedgekeurde bekkenplannen op het stroomgebiedbeheerplan, op de andere bekkenbeheerplannen en op de waterbeleidsnota.

Dit heeft finaal geleid tot een zogenaamd 'afstemmingsdocument'. De lectuur van dit document doet mij besluiten

dat er wel al een pak afstemming is gebeurd, maar dat er weinig fundamentele wijzigingen zijn gebeurd. De CIW kon kort na de zomer of iets later in het najaar haar werk afronden en zo kwam het dossier bij u op tafel terecht, mevrouw de minister.

Dit paste allemaal perfect binnen het tijdsschema dat door het decreet IWB vooropgesteld werd. Voor de duidelijkheid moet ik misschien nog eens opmerken dat via het programmadecreet de termijn waarbinnen de Vlaamse Regering deze plannen moest goedkeuren, intussen al een jaar was opgeschoven. De oorspronkelijke datum in het decreet was december 2006, maar via het programmadecreet werd die opgeschoven naar 22 december 2007. We hebben daar toen niet verschrikkelijk veel ophef over gemaakt wegens de overgang naar een nieuwe regering, praktische uitvoeringsproblemen en dergelijke meer. We zijn nu helaas al medio 2008 en er is nog altijd geen beslissing van de Vlaamse Regering ter zake.

Mevrouw de minister, ik vind dat bijzonder jammer. Ik heb de interpellatie begin juni geschreven en misschien is de situatie ondertussen in positieve zin geëvolueerd. Als dat zo is, dan hoor ik dat straks graag, maar toen ik mijn interpellatie schreef, was er nog geen sprake van een agenderen van deze heel lijvige documenten op de agenda van de Vlaamse Regering. Ik heb in de wandelgangen vernomen dat zelfs het interkabinettenoverleg nog niet werd opgestart.

U zult me dit niet vaak horen zeggen, mevrouw de minister, maar ik vind dit een ernstige vorm van politiek verzuim, want het gaat om een regering die haar eigen decreten niet naleeft. Ofwel vraagt een regering aan het parlement om de decreten te wijzigen omdat ze het er niet mee eens is of omdat de decreten praktisch niet uitvoerbaar zijn, ofwel doet een regering haar uiterste best om hieraan zo snel mogelijk te voldoen. Dat is het standpunt dat onze fractie inneemt, trouwens niet alleen ten aanzien van dit decreet, maar van alle wetgevend werk, zo niet vind ik dat de regering een beetje licht met het parlement.

Ik wil even een oplisting maken op basis van de lectuur van de plannen, van het ondervragen van collega-politici, ook van andere partijen, en van het ondervragen van mensen die heel dicht staan bij het integraal waterbeleid, van de gevolgen die het uitblijven van de beslissing met zich kan meebrengen. Ik vind dat de geloofwaardigheid van het decreet zelf een beetje op de helling wordt gezet door het uitblijven van de beslissingen.

Ten eerste, aan de bekkenbeheerplannen en de deelbekkenbeheerplannen werd verschillende jaren gewerkt,

met een actieve ondervraging van heel wat betrokkenen. Hierdoor werd er een verwachtingspatroon gecreëerd. Laten we eerlijk zijn: dit verwachtingspatroon was niet voor iedereen hetzelfde. Er waren verschillende verwachtingen, maar er was een bepaald verwachtingspatroon en eigenlijk vind ik dat het uitblijven van de goedkeuring van die plannen er niet aan tegemoetkomt.

Ten tweede, ook werd er een – vrij ruim – openbaar onderzoek gehouden tussen 22 november 2006 en 22 mei 2007. Het werd uitgebreid bekendgemaakt. Ik vind het beeld ‘vol van water’ trouwens nog altijd een van de mooiste mediabeelden die ik over water al heb gezien. Het was een heel geslaagd beeld. Ook werd er in ieder bekken minstens één infomarkt en een bijbehorende informatie- en inspraakavond georganiseerd. De reacties waren talrijk en eerder dan op een grote tegenstand, wijst het aantal ontvangen reacties op de maatschappelijke relevantie van de plannen. Waarom zouden we nog wachten?

Ten derde, de bekkenbeheerplannen werden door het decreet IWB onder andere in het leven geroepen als het instrument bij uitstek voor het aanduiden van overstromingsgebieden en oeverzones. Het uitblijven van een beslissing zorgt voor een aanzienlijke vertraging voor al deze projecten die onder andere in het kader van de veiligheid noodzakelijk zijn – dit is al een paar keer duidelijk geworden.

Daarenboven is er voor deze projecten dikwijls nog een bestemmingswijziging nodig. Het decreet IWB voorziet dat een ruimtelijk uitvoeringsplan ten laatste binnen de 2 jaar na goedkeuring van het bekkenplan naar de plenaire vergadering moet. Het uitblijven van de goedkeuring van deze bekkenplannen zorgt er dus voor dat deze noodzakelijke planningsprocessen niet of niet op tijd kunnen starten, met de nodige rechtsonzekerheid als gevolg.

Ten vierde, de bekken- en deelbekkenbeheerplannen bevatten omwille van het integrale karakter van de plannen, een lijst van heel veel acties van waterbeheerders op de verschillende bestuursniveaus, namelijk lokaal, polders en wateringen, provinciaal, Vlaams en dergelijke meer. Het uitblijven van de goedkeuring van deze plannen veroorzaakt onzekerheid, ook met betrekking tot de acties die daarin vervat zitten.

Ten vijfde, de bekkenbeheerplannen fungeren ook als kader bij de opmaak van andere plannen, en bijvoorbeeld ook als basis voor de toepassing van de watertoets. Zolang deze plannen niet zijn goedgekeurd, kan daar niet met volle kracht naar verwezen worden.

Ten zesde, de plannen werden door de bekkenbesturen tijdig goedgekeurd. Het uitblijven van een definitieve vaststelling ondermijnt de beslissing van de bekkenbesturen. Door het uitblijven van de beslissing wordt

nogmaals de geloofwaardigheid van deze besturen onderuitgehaald.

Ten zevende, eind 2008 moeten de stroomgebiedbeheerplannen voor de Schelde en de Maas in openbaar onderzoek gaan. De bekkenbeheerplannen dienen als bouwstenen voor dit ontwerp van stroomgebiedbeheerplannen. Het verder uitstellen van de vaststelling van deze bekkenplannen creëert ook onduidelijkheid in de voorbereiding.

Ten achtste, door de vaststelling van de bekkenbeheerplannen worden binnen de in de bekkenbeheerplannen aangeduide overstromingsgebieden en oeverzones, de financiële instrumenten van het integraal waterbeleid, zoals de aankoopplicht, de vergoedingsplicht en het recht van voorkoop, in werking gesteld. Het gebruik van deze instrumenten heeft zowel voordelen voor de grondeigenaars, namelijk de aankoopplicht, als voor de grondgebruikers, landbouw, natuur of wat dan ook, namelijk de vergoedingsplicht. Dit in tegenstelling tot vroeger, toen enkel onteigening mogelijk was. Een in een goedgekeurd bekkenbeheerplan aangeduid overstromingsgebied biedt dus meer financiële compensaties voor alle betrokkenen, dan een klassieke onteigening zou doen.

Mevrouw de minister, ik heb een hele resem vragen. Ik hoop in de eerste plaats dat u een politiek antwoord geeft. Mogen wij deze legislatuur nog een duidelijke beslissing verwachten over heel het integraal waterbeleid en het decreet as such?

Naar aanleiding van de recente overstromingen en modderstromen – ik heb u verschillende keren op de televisie gezien – kondigde u binnen een periode van twee jaar twee wachtbekkens aan op onbevaarbare waterlopen, die in goedgekeurde bekkenbeheerplannen staan. Waar blijven de andere, evenzeer dringende maatregelen? Wat is de concrete planning voor de goedkeuring van de elf bekkenbeheerplannen?

De geloofwaardigheid van het integraal waterbeleid, met afstemming van het waterbeheer via overleg en gezamenlijke planvorming, wordt volgens mij totaal op de helling gezet. Met de dreigende klimaatsverandering, en de duidelijke tendens naar een hogere regenintensiteit, is het nochtans niet het moment om elke waterbeheerder – we hebben de laatste jaren opnieuw enkele fratsen van polders en wateringen meegemaakt – opnieuw zijn zin te laten doen op een weinig gecoördineerde manier. Wat zult u ondernemen om dit te voorkomen en hoe zult u optreden wanneer individuele burgers of zelfs waterbeheerders toch acties ondernemen tegen de goedgekeurde bekkenbeheerplannen in? Ik kan u tal van voorbeelden geven.

Ik tel slechts 12 overstromingsgebieden in alle ontwerpbeheerplannen. Is dit voldoende om de

wateroverlast voor de komende jaren op te vangen? Zijn dit de enige projecten die de komende 6 jaar gerealiseerd zullen worden?

Ik vind slechts twee aanduidingen van oeverzones terug in de ontwerpen van bekkenbeheerplannen. Ik vind dit zeer weinig, aangezien de aanpak van oeverzones heel belangrijk is in de erosiebestrijding. Uzelf hebt dat in een eerdere vraag om uitleg van mezelf in 2007 nog bevestigd in de zin dat u het principe 'vasthouden-bergen-afvoeren' van water ten volle ondersteunde. U wees er me toen op dat naast berging, ook vasthouden en afvoeren essentieel zijn om overstromingen te voorkomen. U meldde niet welke acties hier tegenover zouden staan. Ik zie dat er in de bekkenbeheerplannen heel weinig acties in die zin zijn opgenomen, ondanks het positieve verhaal van de wateringen in en rond Sint-Truiden bij de Melsterbeek. De voorbije dagen wordt wateroverlast vooral veroorzaakt door veel te snelle afvoer van op land, samen met erosie. Water bergen en vasthouden is dus essentieel, ik denk aan kleine landschapselementen, herstel van het grachtenstelsel, bufferzones, kleinschalige bufferbekkens. Welke maatregelen mogen wij van u verwachten, mevrouw de minister? Hoeveel overstromingsgebieden zullen binnen deze legislatuur gerealiseerd worden?

We hebben onlangs naar aanleiding van een vraag om uitleg van de heer Laurys over het waterbeheer in het Demerbekken hierover een debatje gehad. U hebt toen geantwoord dat een aantal redenen voor het uitblijven van een goedkeuring van meer financiële aard zijn. Ik wil om verduidelijking daarover vragen. Is het niet zo dat de acties die opgenomen zijn in de verschillende ontwerpen van bekkenbeheerplannen, zijn gebudgetteerd? We hebben toch al meermaals het debat gevoerd over het Rubiconfonds. U hebt daar een vehikel voor. Hoe staat het daarmee? Kunt u dat gezien de financieel vrij gunstige evolutie van de Vlaamse kas niet wat meer geld in voorzien om uw financiële slagkracht te verhogen?

Mevrouw de minister, er is al lang een besluit van de Vlaamse Regering klaar, ten minste op administratief niveau, met betrekking tot de financiële instrumenten gekoppeld aan het decreet Integraal Waterbeleid? Waarom blijft een goedkeuring daarvan uit?

Wat de ruiming van de waterlopen betreft, is er een sectoraal uitvoeringsplan bagger- en ruimingsspecie. Dit heeft al tweemaal een openbaar onderzoek doorlopen. Wat moet er nog gebeuren voor de Vlaamse Regering dit plan goedkeurt?

Mevrouw de minister, ik verwacht van u vooral een duidelijk politiek statement ten aanzien van dit decreet. Werkt u daar deze legislatuur nog aan of niet?

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mevrouw de minister, tijdens de vorige legislatuur hebben we in deze commissie, naar aanleiding van overstromingen, onder meer in de regio Antwerpen, meermaals een discussie gevoerd over de problematiek van de wateroverlast. Ik beweer niet dat er intussen niets is gebeurd. Heel wat gemeentebesturen zijn in actie gekomen. Het decreet Integraal Waterbeleid is tijdens de vorige legislatuur goedgekeurd. Wat me tijdens de laatste overstroming vooral opviel, is dat het probleem zich concentreert in landelijke gebieden zoals Limburg en Brabant, die nogal onderhevig zijn aan niveauverschillen. Er zijn problemen van erosie waarbij het water niet onmiddellijk in de grond kan dringen na langdurige droogte.

Na de laatste overstromingen in Antwerpen heb ik acties opgemerkt van verschillende gemeentebesturen. De gemeenten hebben niet stilgezeten. Er zijn wachtbekkens aangelegd en de erosie wordt aangepakt. Ik vraag me echter af hoe dit wordt gefinancierd. Wanneer wordt er gefinancierd door het Vlaamse Gewest en wanneer wordt er gefinancierd door de gemeenten? Ik zie daar geen duidelijke lijn in. Sommige gemeenten investeren heel veel in de aanpak van wateroverlast, andere gemeenten misschien minder. We horen dan mensen die worden geconfronteerd met wateroverlast, hun ongenoegen uiten over de aanpak daarvan en over de rioleringen die niet op een degelijke manier zijn aangelegd. Mevrouw de minister, is het mogelijk een duidelijk zicht te krijgen op de manier van financieren?

Minister-president Peeters heeft een instrument in het leven geroepen, met name de overstromingsvoorspeller. Ik weet niet of bij deze zware regenval voorspeld kon worden dat zulke problemen zich zouden voordoen. Als er op korte termijn zo'n hoeveelheid water valt, dan is het logisch dat dit gevolgen heeft op het terrein. We hadden niet alles kunnen tegenhouden of voorkomen via het waterbeleid.

Mevrouw de minister, hoe zit het met de financiering van de initiatieven voor de wateropvang? Hoe werkt de overstromingsvoorspeller? Heeft die ook nu gewerkt?

De heer Patrick Lachaert: Deze interpellatie bestaat uit twee delen. Ten eerste is er het integraal waterbeheer. Dat gaat verder dan wateroverlast. We mogen dan ook niet alles in eenzelfde plas gooien. Het is de verantwoordelijkheid van de Vlaamse Regering om het integraal waterbeleid uit te voeren. Destijds is daartoe het kader gecreëerd in het decreet Integraal Waterbeleid. Na het zomerreces zullen we in de commissie de stand van zaken bekijken inzake de uitvoering van het decreet Integraal Waterbeleid.

De bestrijding van de wateroverlast is voor 90 procent het werk van de gemeenten. Sommige gemeenten doen dat goed, andere niet. Het zijn ook altijd dezelfde

gemeenten die we op tv zien. Wanneer een gemeente de inspanning wil doen om een inventarisatie te maken van de problematiek op het gemeentelijke grondgebied – het opmeten van grachten, kijkschouwen, rioleringen, verharde oppervlakten enzovoort – dan kan ze een prioriteitenlijst opstellen van wat er op haar grondgebied moet gebeuren om die problematiek te bestrijden.

In mijn gemeente bevat die lijst 28 punten. Er waren 32 plaatsen die na een halfuur regenen onder water stonden.

Aan die prioriteiten moet gevolg worden gegeven binnen een meerjarenprogramma. In mijn gemeente met zo'n 23.000 inwoners ging het om 20 miljoen euro. Dat meerjarenprogramma wordt uitgevoerd. We stellen vast dat er al twee jaar geen overstromingen meer zijn. Ik heb het dan niet over overstromingen van de Schelde of van de Ringvaart. In dat geval staan wij ook onder water.

Dus ik vind dat uw verhaal geen exact verhaal is, omdat het gros van de beelden die we zien op televisie niet gelieerd zijn aan de uitvoering van een gewestelijke taak, maar aan de uitvoering van een gemeentelijke taak. Door op zondagnamiddag daar te staan met de brandweer, die staat te spuiten tegen beter weten in, is de zaak niet opgelost. De zaak is opgelost door de dag nadien een inventarisatie te maken, een prioriteitenlijst te maken, een financieel programma te maken en het uit te voeren. Daar is de zaak wel mee opgelost. Ik durf te zeggen dat ik het redelijk goed ken, dus dat verhaal maakt u mij niet wijs.

Het gewest heeft een andere taak en die moet worden ingevuld, zodat het groter kader bestaat. Maar het ene verhindert niet de uitvoering van het andere.

De gemeentelijke taak wordt betaald door de gemeenten. Er is een decretaal onderscheid tussen de gewestelijke en de gemeentelijke opdracht. Door onze resolutie hebben we de gewestelijke opdracht wat verruimd, in die zin dat er financiële mogelijkheden zijn om wat meer te spenderen. Mevrouw Van den Eynde, in tegenstelling met wat u zegt, ligt wel vast wie wat moet doen.

Mij storen de beelden op tv. Het zijn altijd dezelfde gemeenten. Waarom doen die mensen de maandag na de zondag niets en pakken ze niet de koe bij de horens?

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer de voorzitter, ik zou even willen tussenkomen op deze interpellatie. De discussie is niet nieuw en is hier al een aantal keren aan bod gekomen.

Over het decreet Integraal Waterbeleid, en bij gevolg de bekkenbeheerplannen, werd hier al een aantal keer gediscussieerd. Er werd al meermaals aangehaald dat de

financiële elementen cruciaal zijn voor men stappen vooruit gaat zetten in de bekkenbeheerplannen. Ik wil dat enkel nog eens benadrukken, en ik denk dat het ook de bezorgdheid is van de minister om goed werk te leveren voor die financiële instrumenten. Ik veronderstel dat dadelijk ook wel een stand van zaken gegeven zal worden.

Mijnheer Daems, in het begin van uw interpellatie verwees u naar overstromingen zoals in Limburg. Ik wil enkel meegeven dat, als we het integraal waterbeleid goed uitvoeren, dat nog altijd zaken zijn die kunnen voorkomen. We kunnen dat zeker niet vermijden met het integraal waterbeleid. Als er zware regenval is, denk ik dat we dat niet altijd even goed in de hand kunnen houden. Ik wil ook niet dat het beeld wordt gecreëerd dat de regenval de schuld van de overheid is. Dat dreigt ook in de toekomst nog voor te komen.

De heer Rudi Daems: Dat heb ik ook niet gezegd.

Mevrouw Tinne Rombouts: Nee, maar ik wil enkel meegeven dat dat niet de perceptie mag worden.

Een punt dat raar is en waarover heel veel vragen bestaan, is dat vandaag, net voor de zomer, in verschillende rivieren het waterpeil stijgt. Dat stijgt, ook al regent het niet. Dat is toch een probleem. Als we vandaag kleine regenbuien krijgen, gelet op het feit dat het waterpeil al zeer hoog staat, krijgen we ook overstromingen.

Mevrouw de minister, ik wil u vragen om ook de techniek en de filosofie van vooral de kruid- en slibruimingen te herbekijken. Er gebeuren vandaag kruidruimingen, maar ik denk eenmalig of bloksgewijs. De rivieren geraken daardoor vol en er is op dit moment veel te weinig bergingscapaciteit in de rivieren zelf.

Ik denk dat we daar oog voor moeten hebben, ook voor de principes van het decreet Integraal Waterbeleid, waar duidelijk wordt gesproken over het ophouden van het water in hoger gelegen gebieden. Mevrouw de minister, ik vraag niet dat u dadelijk het antwoord geeft op het bijsturen van de filosofie en de technieken van de kruid- en slibruimingen, maar ik zou toch willen suggereren om dat toch nog eens te herbekijken met de administratie. Ik vind het een beetje abnormaal, en ik denk dat dat ook te velde heel moeilijk ligt, als vandaag het waterpeil in de rivieren stijgt.

Mijnheer Matthijs zei me al dat er in de interpellatie zelf een aantal rare opmerkingen zitten. We hebben – en dat mag toch aangehaald worden, zeker als de heer Daems begint te spreken over politieke antwoorden – vorige legislatuur drie jaar moeten wachten op het integraal waterbeleid. Het is een ingewikkelde materie, daar zijn we het over eens, maar we hebben

drie jaar moeten wachten. Er zijn verschillende amendementen naar voren geschoven, omdat we ervan overtuigd zijn dat er een aantal rare kronkels in het integraal waterbeleid zitten. We hebben uiteindelijk geen enkel amendement goedgekeurd gekregen. Ik denk dus dat niet enkel gekeken moet worden naar de uitvoering.

Mijnheer Daems, over de bekkenbeheerplannen zegt u enerzijds dat ze heel goed zijn, dat de procedures zijn gevolgd en dat er openbaar onderzoek is geweest en dat de bekkenbeheerplannen goed zijn opgesteld. U stelt zelfs de vraag waar we dan nog op zitten te wachten. Anderzijds haalt u ook aan dat er slechts twaalf overstromingsgebieden zijn aangeduid en slechts twee oeverzones. Op een gegeven moment stellen we wel de vraag wat het nu is: zijn de bekkenbeheerplannen goed of moet meer aangeduid worden of niet. Dat spreekt elkaar toch wat tegen.

Dat als opmerkingen vanuit CD&V.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik denk dat we de weersomstandigheden niet echt in de hand hebben, tenzij we het natuurlijk over de strijd tegen de opwarming van de aarde hebben. Maar de gevolgen daarvan kunnen we toch in belangrijke mate met beleid sturen. De overstromingsproblematiek heeft inderdaad, zoals de heer Daems zegt, te maken met het creëren van ruimte voor rivieren. Rivieren moeten in een ruimer jasje worden gestoken en kunnen overstromen zoals dat vroeger ook het geval was in rivieren die een winterbedding hadden. We zijn die rivieren, spijtig genoeg, te veel gaan insnoeren. We hebben natuurlijke overstromingsgebieden van de waterlopen afgesneden. Uiteraard is het een doel van de bekkenbeheerplannen om water opnieuw meer ruimte te geven.

Overstromingen hebben natuurlijk ook te maken met de versnelde piekafvoer van water, en die heeft te maken met de verharding, met de toename van verharde oppervlakten, met het feit dat in onze riolering het afvalwater en hemelwater samen versneld worden afgevoerd naar de rivieren. Dus ook ons rioleringsbeleid, ons beleid op het vlak van het vasthouden, het plaatselijk bergen en infiltreren van regenwater, moet een deel van de oplossing vormen. Dit moet niet geregeld worden in de bekkenbeheerplannen, of toch niet in de eerste plaats. We moeten er volgens mij ook de nodige aandacht aan besteden in het kader van de uitvoeringsplannen die zullen volgen op de zoneringsplannen voor ons rioleringsbeleid.

Mevrouw Rombouts, er zijn ook gevolgen op het vlak van erosie. Erosie kunnen we inderdaad niet volledig tegenhouden, maar als men eerst van erosiegevoelige gebieden grote biljarttafels maakt, alle kleine landschapselementen er weghaalt en kleine grachten dempt,

dan zal daar natuurlijk meer erosie zijn dan in regio's waar men investeert in kleine landschapselementen, grasstroken, oeverstroken en zo meer. Met beleid kunnen we de gevolgen van de weersomstandigheden in belangrijke mate sturen.

Het debat van vandaag gaat – dat heb ik toch gemerkt in de verschillende betogen van de collega's – ook over wie nu welke verantwoordelijkheid op zich neemt. Het klopt natuurlijk dat lokale besturen een grote verantwoordelijkheid hebben, maar het is verkeerd om de verantwoordelijkheid van het gewest af te schuiven op de lokale besturen alleen. Een lokaal bestuur dat zich benedenstrooms bevindt, wordt getroffen door het al dan niet nemen van maatregelen door een gemeentebestuur bovenstrooms, vandaar dat het wel degelijk van belang is om op het niveau van het bekken een beleid in de steigers te zetten en maatregelen te nemen. Vandaar, mevrouw de minister, dat onze fractie u zou willen aanzetten tot bekwame spoed voor de goedkeuring van de bekkenbeheerplannen. Het kan niet zijn dat we erop moeten blijven wachten en dat ondertussen iedereen naar iedereen kijkt. De bekkenbeheerplannen moeten er, ook wat ons betreft, snel komen.

Mevrouw de minister, niet alleen de bekkenbeheerplannen moeten er snel komen, maar ook uitvoeringsbesluiten bij het decreet IWB. Het decreet is al vele jaren oud, maar sommige zaken moeten nog uitvoering krijgen, waaronder een aantal cruciale artikels – onder meer artikel 17 – die de grondbeleidsinstrumenten, de opkoopplicht, het voorkeurecht en de vergoeding voor mensen die onder een overstromingsgebied komen te vallen, regelen. Ik denk aan mensen die ten gevolge van de watertoets hun bouwgrond niet mogen bebouwen. Die vergoedingsinstrumenten zijn echt wel cruciaal. We hebben een jaar geleden het verhaal van Sint-Truiden gehoord. Daar heeft de gemeente de moedige beslissing genomen om op basis van een watertoets in een goedgekeurde verkavelingsvergunning toch het optrekken van woningen tegen te houden. De gemeente kreeg daardoor natuurlijk een golf van protest over zich heen, maar het is aan de Vlaamse overheid om uitvoering te geven aan de bepalingen over de vergoedingen waarin de decreetgever in het decreet heeft voorzien.

Mevrouw de minister, momenteel wordt in het kader van de wijziging van het decreet op de ruimtelijke ordening en het decreet op het gronden- en pandenbeleid werk gemaakt van een bestemmingswijzigingscompensatie die ook in een vergoedingensysteem zou voorzien voor grondeigenaars en -gebruikers die ten gevolge van een wijziging van een bestemming aan een bepaalde gebruiksbespreking onderhevig worden. In het decreet staat dat dit residuair moet zijn of dat het met andere woorden een opvangbepaling moet zijn die na de sectorale vergoedingen komt. Slechts als die sectorale vergoedingen in het kader van het decreet IWB en in het

kader van het Natuurdecreet geen afdoende oplossing bieden, dan pas zal de bestemmingswijzigingscompensatie in werking treden. Natuurlijk heeft dit allemaal geen zin als de sectorale vergoedingssystemen niet geoperationaliseerd worden. Wat voor nut heeft het om in het kader van nieuwe wetgevingen in nieuwe vergoedingssystemen te voorzien, wanneer de vergoedingssystemen van de oude decreten niet worden uitgevoerd?

Mevrouw de minister, ik zou ook voor wat dit betreft, de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en de Milieu- en Natuurraad (Minaraad) willen steunen, die in hun advies op de waterbeleidsnota, in hun advies over de watertoets en in hun advies over het ontwerp van verzameldecreet blijven hameren op dit punt. Ze vragen steeds opnieuw aan de Vlaamse Regering om alstublieft uitvoering te geven aan het artikel in het decreet dat in de vergoedingssystemen voorziet. Ik denk echt dat we dit nodig hebben opdat instrumenten, zoals een watertoets, geen dode letter blijven. Ik vermoed dat veel gemeentebesturen de instrumenten van de watertoets naast zich neerleggen uit schrik dat ze bijvoorbeeld een weigering van een bouwvergunning niet aan hun bevolking zullen kunnen verkopen. Ik denk echt dat we het decreet moeten uitvoeren en operationaliseren, niet alleen via de goedkeuring van de bekkenbeheerplannen, maar ook door het nemen van de nodige uitvoeringsbesluiten inzake de vergoedingssystemen.

Mevrouw de minister, gelukkig gebeurt er op het terrein al heel wat. Wat in deze legislatuur is gebeurd in het kader van het geactualiseerde Sigmaphan, is echt baanbrekend. We zijn bezig met de aanleg van overstromingsgebieden, niet alleen langs de Schelde, maar ook langs de zijrivieren zoals de Nete, de Durme en noem maar op. Er wordt effectief werk gemaakt van de aanleg van bijkomende overstromingsgebieden op een schaalniveau dat we de laatste tien jaar niet hebben gekend. Er gebeurt wel al heel wat. Belangrijker dan plannen, zijn de maatregelen op het terrein. Ik erken dat wel, maar ik vind het merkwaardig dat door het ontbreken van een algemeen uitvoeringsbesluit inzake vergoedingen, moet worden voorzien in een regeling sui generis voor de vergoedingen. Dat zou voorkomen kunnen worden indien op Vlaams niveau effectief uitvoering wordt gegeven aan de artikels in het decreet die in een algemene regeling voor heel het Vlaamse Gewest voorzien.

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

De heer Piet De Bruyn: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik zou willen dat het anders was, ik zou willen dat ik tegen de heer Daems kon zeggen dat hij overdrijft, dat hij populistisch is, een nummertje opvoert en zich goed kwijt van zijn taak als oppositielid, maar dat we 'in godsheren naam' de zaken niet moeten overdrijven. Ik kan dat niet. Eerlijk waar, ik kan niet anders dan zeggen dat de situatie zoals de heer Daems haar

schetst, herkenbaar is voor iedereen op het veld, voor iedereen die luistert naar mensen die lokaal bezig zijn met het indienen van projecten en met de bekkenbeheerplannen. Ik zou willen dat ik kon zeggen dat het niet zo was, maar de situatie is te ernstig om dat te doen. Het gebrek aan een, althans zichtbare, evolutie op het terrein geeft me op dit ogenblik weinig reden tot hoop.

De situatie is bekend. Vlaanderen is en blijft, en dat zal wellicht niet veranderen, op veel plaatsen overstromingsgevoelig. Ik volg de collega's die stellen dat we nooit de illusie mogen wekken dat we dit met een decreet IWB helemaal kunnen oplossen of morgen opgelost kunnen hebben, want dat zal niet zo zijn. Het is wel onze plicht om zo veel mogelijk te doen. Het instrument dat het parlement daarvoor gecreëerd heeft, is er mijns inziens een bijzonder goed instrument voor. Tegelijkertijd biedt IWB ook de kans om de veiligheid en het voorkomen van overstromingen te linken aan een positieve evolutie voor wat het natuuraspect betreft. De voorgestelde acties en ingrepen bieden zowel meer veiligheid als kansen om de kwaliteit van het water en de biotoop van het water te verhogen.

Het zou bijzonder jammer zijn als we die winst situatie niet in de praktijk kunnen brengen, maar daar wringt op dit moment het schoentje. Voor wat de uitvoering betreft, zitten we vast. De heer Daems heeft de totstandkoming van het integraal waterbeleid van de bekkenbeheerplannen geschetst. We kunnen alleen maar vaststellen dat de bekkencoördinatoren een ongelofelijk moeilijke klus tot een heel goed einde hebben gebracht. De bekkenbeheerplannen zijn immers tot stand gekomen aan onderhandelingstafels waar vanuit verschillende invalshoeken, gevoeligheden en belangen werd gekeken naar de waterhuishouding. Ze zijn erin geslaagd om die bekkenbeheerplannen gefinaliseerd en goedgekeurd te krijgen. Dat is misschien geen mirakel, maar toch wel een klein wonder, waarvoor die mensen dan ook een spreekwoordelijke pluim verdienen.

Juist daarom is het zo jammer dat we thans op het terrein nog niet verder staan dan vorige zomer, toen de bekkenbesturen goedkeuring gaven aan de plannen en de deelplannen. Dat werkt demotiverend en we lopen een bijzonder groot risico dat de gegroeide verstandhouding tussen waterbeheerders, mensen uit de landbouw en mensen van de regionale landschappen, opnieuw zal verdwijnen. Dat zou ik bijzonder betreuren.

Als er wordt gezegd dat het decreet IWB ambitieus is, dan is het terecht ambitieus. Ik citeer nog even een mooie samenvatting die ik vond op de webstek www.volvanwater.be: "Elk bekkenbeheerplan geeft concrete maatregelen voor de komende zes jaar, maar kijkt ook al verder de toekomst in. De plannen zijn opgebouwd rond vier grote thema's: wateroverlast en wattertekort gezamenlijk aanpakken, water voor de mens,

de kwaliteit van het water verder verbeteren en duurzaam omgaan met water.” Deze ambitie zetten we nu op de helling en het is jammer dat de inspanningen van de vele mensen, met de beste bedoelingen en met inzet van heel veel energie, thans niet of onvoldoende wordt gehonoreerd. Op papier klinkt het allemaal mooi: enerzijds prioritair – en terecht – aandacht besteden aan de veiligheid van bewoners, van hele wijken en regio’s, en tegelijkertijd kiezen, en bewust kiezen voor het toevoegen van een ecologische meerwaarde. Het zou jammer zijn indien blijkt dat die ambitie te hoog gegrepen is.

Ik stel vast dat men op het terrein ondertussen vreest dat de uitvoering van de bekkenbeheerplannen er niet komt, dat enkel de meest dringende maatregelen, nodig om het overstromingsrisico te beperken, zullen worden genomen. Ik moet eerlijk gezegd toegeven dat ik die vrees kan begrijpen. Als ik kijk naar wat de mensen kunnen vaststellen dat uit het beleid komt, dan begrijp ik de vrees heel goed. Ik deel de bekommernis en ik hoop dat de minister straks bij machte zal zijn en bereid zal zijn om die vrees ongegrond te verklaren door nog eens te verklaren dat de volledige uitvoering van wat werd beslist in het IWB op de agenda blijft staan en de ambitie van de regering blijft.

Er werd door andere collega’s ook op gewezen dat het uitblijven van de goedkeuring van de bekkenbeheerplannen ook zorgt voor rechtsonzekerheid. De status van een overstromingsgebied, om een voorbeeld te noemen, is niet zonder gevolgen. U weet allemaal dat eens er goedkeuring aan gehecht is, een ander en financieel veel interessanter instrumentarium kan worden ingezet, dan de zuivere onteigening.

Ik wil nog even inpikken op de link die terecht werd gelegd met de erosiebestrijding. We kunnen het een niet los zien van het ander. Begin juni werd hier in de commissie op vraag van de heer Martens nog gediscussieerd over erosiebestrijding. Er werd vastgesteld dat we goed bezig zijn. Tegen eind 2008 zal er ongeveer 10 miljoen euro zijn uitgegeven aan kleinschalige erosiebestrijdingswerken. We juichen dat met zijn allen toe, het is een voorbeeld van lokale overheden die wel degelijk hun verantwoordelijkheid nemen. Het is echter bijzonder jammer dat de cirkel niet gesloten wordt wegens het uitblijven van de goedkeuring van de bekkenbeheerplannen, dat het principe van vasthouden/bergen/afvoeren niet volledig kan worden toegepast en dat in dat opzicht zinvolle acties geen volledige toepassing vinden in een ruimer beleid rond water.

Ik rond af, mevrouw de minister, misschien met een geruststelling, want ik heb heel veel begrip voor uw bekommernis voor wat de financiële impact betreft van de bijzonder grote plannen en acties die werden opgenomen in de elf bekkenbeheerplannen. Maar laat ons eerlijk zijn: die financiële impact komt toch niet

helemaal als een verrassing. We wisten op het ogenblik dat we aan de oefening begonnen dat er een bijzonder groot prijskaartje aan zou hangen.

Ik heb in dat opzicht een paar concrete vragen. U hebt zelf in een eerdere discussies ook al verwezen naar het prioriteren. Werden er prioriteiten toegekend? Welke zijn die? Hebt u ondertussen zicht op het totale kostenplaatje, bij voorkeur opgedeeld per bekkenbeheerplan – maar alle begrip indien u dat niet meteen kunt geven? En vooral – en dit is misschien mijn meest politieke vraag – blijft u onverkort achter de volledige uitvoering van de bekkenbeheerplannen staan en zo ja, bent u dan bij machte om een nieuw tijdspad uit te tekenen?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Ik heb heel wat gehoord. Sommige zaken kon ik zeer goed begrijpen, maar toen ik de heer De Bruyn bezig hoorde, dacht ik even dat hij op een andere planeet leeft. Ik zal trachten een en ander in een kader te plaatsen. Ik heb de heer Martens horen zeggen: er gebeurt al heel wat en er moet nog heel wat gebeuren. Dat is misschien een goede samenvatting. Dat is het mooiste aan het hele verhaal. Ik heb mevrouw Rombouts horen zeggen dat er wat rare kronkels in de bekkenbeheerplannen zitten. Wel, we hebben meer rare kronkels in de waterlopen nodig, want die zorgen er juist voor dat de bergingscapaciteit verhoogt.

Mijnheer Daems, ik apprecieer uw interpellatie die toelaat dat er een discussie in deze commissie wordt gevoerd en die me de gelegenheid geeft een stand van zaken van ons waterbeleid te geven. De voorzitter heeft geopperd om volgend zittingsjaar een paar dagen te wijden aan de stand van zaken en de evoluties ter zake. Ik vind dat een zeer goed idee. Het zal de mogelijkheid bieden, ook aan de administraties, om eens mooi in kaart te brengen waar en op hoeveel terreinen een daadwerkelijke vooruitgang wordt geboekt.

Vooraleer ik meer in detail een antwoord geef op alle gestelde vragen, wil ik eerst enkele kanttekeningen maken. Er wordt gesuggereerd dat door het uitblijven van de vaststelling van de bekkenbeheerplannen het integraal waterbeleid in Vlaanderen op apegapen zou liggen. Men zegt dat er geen acties kunnen worden uitgevoerd door lokale besturen, provincies of polders en wateringen en dat belangrijke investeringsprojecten die nodig zijn in het kader hiervan, niet zouden kunnen plaatsvinden. Men laat het overkomen alsof het mijn doelbewuste politiek zou zijn om alles te vertragen. Dat is een compleet verkeerde voorstelling van zaken. Ik wil duidelijk stellen dat, los van de vaststelling van de bekkenbeheerplannen door de Vlaamse Regering, het integraal waterbeleid vandaag, eindelijk wordt uitgevoerd, mijnheer Daems.

Als we kijken naar de resultaten, zien we vandaag dat de noodzakelijke kwaliteitsverbetering van het water in

onze waterlopen deze legislatuur een aanzienlijke vooruitgang boekt. Dat komt omdat we de middelen voor de rioleringsinfrastructuur zowel voor Aquafin als voor de ondersteuning van de gemeenten, aanzienlijk hebben verhoogd. Een paar jaar geleden is er een operatie gebeurd waarbij de drinkwatermaatschappijen mee in het saneringsverhaal werden ingeschakeld en de saneringsbijdrage wordt doorgerekend aan de gebruikers. Straks komt wellicht het verhaal dat het allemaal veel te duur is. We hebben extra middelen nodig, die efficiënt moeten worden ingezet om de waterzuivering te realiseren. We hebben in dat verband nog een heel grote uitdaging voor ons, die voor een groot deel mee verweven zit in de bekkenbeheerplannen.

Recent is ervoor gezorgd dat de nodige aanpassingen aan VLAREM, het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning, in functie van de zoneringsplannen zijn gebeurd. Ik heb vorige week mijn handtekening gezet onder de eerste reeks zoneringsplannen en straks komt er een tweede lading aan. Het subsidiebesluit is aangepast. Voor wat de hele problematiek van water en waterzuivering betreft, zitten we op een trein die zeer snel aan het rijden is.

U zou kunnen zeggen dat dat over waterzuivering gaat en dat dat niets te maken heeft met waterbeheersing. Dan verwijs ik met veel plezier naar de stappen die worden gezet, soms moeilijke stappen, inzake het Sigmaplan, zodat de overstromingsrisico's vooral tijdens de winterperiode bij noordwesterstormen effectief systematisch verkleind worden. Ik verwijs ook graag naar meerdere initiatieven die worden genomen, onder meer inzake de overlast. Vorig jaar was er een vrij grote wateroverlast in het zuiden van West-Vlaanderen en in Zuid-Limburg ten gevolge waarvan de modellering op het spoor is gezet. U weet dat de voor overstroming kwetsbare gebieden digitaal in kaart worden gebracht waardoor men simulaties kan maken en men theoretisch kan zien, wanneer de hoeveelheid water toeneemt, waar de overstromingsgevoelige plaatsen zijn waar men dan ingrepen moet gaan doen. Dat kon vroeger niet, vandaag gebeurt dat wel. Ik verwijs onder meer naar het project in Poperinge.

Mijnheer Daems, u verwijst naar het feit dat ik op de televisie ben gekomen. Ik vond het belangrijk om de bijkomende middelen te duiden, die overigens deel uitmaken van het integraal waterbeheer, om erosiebestrijding aan te pakken. Mijnheer De Bruyn, in 2008 alleen wordt 3,6 miljoen euro uitgetrokken voor erosiebestrijding, middelen die allemaal vastgelegd kunnen worden. Dat is meer dan het totale budget van de voorbije vijf jaar.

De heer Piet De Bruyn: Daar heb ik heel concreet naar verwezen en gezegd dat dat positief is.

Minister Hilde Crevits: De standstill werd toch wel zeer luid gepredikt. Ik vind het van belang om dat wat te nuanceren.

Ik verwijs ook naar de vrijwillige beheersovereenkomsten met de VLM. Iedereen weet dat de landbouwers een zeer belangrijke rol kunnen spelen, zeker als het gaat over specifieke erosiebestrijdende ingrepen door akkerrandbeheer. Het goede voorbeeld van de gemeente Sint-Truiden is gelukkig ook op de televisie gekomen, waar de voorbije jaren doelgericht een akkerrandbeheer werd gevoerd en correcte vergoedingen werden uitbetaald.

Men kan de zaken op twee manieren bekijken. Men kan zeggen dat er heel wat beweegt en dat er nog heel wat moet bewegen. Men kan ook zeggen dat er niets gebeurt door het feit dat de bekkenbeheerplannen nog niet op de regering zijn gekomen. Ik wil iedereen geruststellen: als u me vraagt of het mijn politieke bedoeling is om ze deze legislatuur goed te keuren, zeg ik absoluut ja! Het zal echter samen zijn met het besluit financieringsinstrumenten. Enkele mensen hebben gezegd dat wat de financieringsinstrumenten betreft, we alles vandaag al hebben. Iemand heeft gezegd dat men niet altijd noodzakelijk moet onteigenen. Men kan perfect door een verminderd gebruik een aantal zaken goed regelen. Ik ben het daarmee eens. Maar als je een gebruiksbeperking oplegt aan de landbouwer, moet je ook weten welke vergoeding daar tegenover staat en moet je de middelen om die vergoedingen uit te betalen, begroot hebben. Er is nog een verschil tussen het goedkeuren van een besluit financieringsmiddelen, en ervoor zorgen dat je de centen hebt. Dat zal zeker geen probleem zijn want van alle partijen hier hoor ik dat er een zeer grote bereidheid is om ervoor te zorgen dat ik de noodzakelijke middelen krijg. De begrotingsbesprekingen lopen trouwens op dit ogenblik.

Het verhaal van het integraal waterbeleid beroert me dagelijks. Het is van belang dat er op het terrein een aantal zaken gerealiseerd worden. Ik vind het belangrijk dat ik op het einde van de rit wordt afgerekend op een aantal realisaties. De voorzitter heeft gezegd dat bepaalde gemeenten zich daar nog niet voldoende van bewust zijn. We reiken de gemeenten een aantal instrumenten aan om in het kader van de erosiebestrijding acties te ondernemen. Ik stel ook vast dat in de laatste maanden die voorbij zijn, de interesse van de gemeenten spectaculair toeneemt. Mijnheer Daems, ook het voortschrijdend inzicht zorgt ervoor dat er niet alleen een grotere interesse is maar dat er ook in meer middelen wordt voorzien.

Ik kom tot de vraag over de goedkeuring van de 11 bekkenbeheerplannen. De bekkenbeheerplannen proberen de principes van de waterbeleidsnota van 8 april 2005 in de praktijk te brengen, en reiken een enorm gevarieerd pakket aan gebiedsspecifieke oplossingsmaatregelen aan. Een van die maatregelen is de aanleg van overstromingsgebieden. Er zijn in totaal voor Vlaanderen 13 overstromingsgebieden afgebakend in

de bekkenbeheerplannen. Daarnaast zitten er ook een aantal actie- en maatregelenprogramma's in alsook acties ter voorbereiding van bijkomende overstromingsgebieden die op langere termijn zullen worden ingericht.

Het is inderdaad goed om een pluim te geven omwille van het tot stand gekomen zijn van de bekkenbeheerplannen, maar er is een punt waar we de komende jaren rekening mee moeten houden: er zit namelijk geen enkele prioritering in het pakket aan maatregelen. Een vistrap op een kleine beek worden op dezelfde manier bekeken als een actie in het kader van het Sigma-plan. De prioritering moeten we in de toekomst goed in het oog houden en ervoor zorgen dat als je dingen uitvoert, je eerst de prioritaire zaken uitvoert.

Ik kan niet ontkennen dat het decreet zeer nadrukkelijk zegt dat dat uiterlijk op 22 december 2007 moest zijn vastgesteld. Verder zegt het decreet dat het deelbekkenbeheerplan als een deelplan moet worden toegevoegd aan het bekkenbeheerplan. Ook dat moest uiterlijk op 22 december vastgesteld en bekendgemaakt zijn.

Ter voorbereiding van de vaststelling door de Vlaamse Regering hebben de bekkenbesturen en de CIW tijdens het najaar van 2007 het dossier van de bekken- en deelbekkenbeheerplannen afgewerkt. Op 19 november 2007 heeft de CIW het dossier bekkenbeheerplannen effectief overgemaakt aan mijn kabinet. Formeel gezien was het bijzonder moeilijk om de bekkenbeheerplannen vóór 22 december 2007 vast te stellen. Er was trouwens ook nog geen advies van de Inspectie van Financiën en geen begrotingsakkoord.

Een kleine rekensom leert dat er een dikke 10 miljard euro nodig is om die bekkenbeheerplannen uitgevoerd te krijgen. Natuurlijk moeten we geen 10 miljard op de begroting van een jaar zetten. Er is al in middelen voorzien voor de komende jaren, bijvoorbeeld de investeringsinspanningen inzake rioleringsinfrastructuur die daar ook mee te maken hebben. Als je 360 miljoen euro per jaar bekijkt over 10 jaar, kom je tot 3,6 miljard euro. Al die middelen samen bekeken, geven een dikke 5 miljard euro waarin we vandaag al op één of andere manier hebben voorzien. We kunnen al een stuk vooruit maar er is nog een tekort en er zal in de komende jaren nog een aanzienlijke financiële injectie nodig zijn.

De aanduiding van de overstromingsgebieden en de oeverzones, waar mevrouw Rombouts terecht naar heeft verwezen, heeft uiteraard implicaties voor de toepassing van de instrumenten voorkeurecht, aankoopplicht, vergoedingsplicht en onteigening. De modaliteiten met betrekking tot de voornoemde instrumenten werden opgenomen in een besluit financiële instrumenten. Er is gekozen om de vaststelling van het dossier van de bekkenbeheerplannen te koppelen aan de goedkeuring van dit besluit financiële instrumenten. Beide dossiers,

zowel het besluit financiële instrumenten als het dossier bekkenbeheerplannen, zijn ondertussen aan de Inspectie voor Financiën overgemaakt zodat ik verwacht, zeker nu ik de eensgezindheid over alle fracties heen zie, dat ze zeer spoedig op de Vlaamse Regering kunnen worden geagendeerd.

Het tweede pakket vragen betrof de geloofwaardigheid van het integraal waterbeleid. De heer Daems zegt dat die geloofwaardigheid helemaal op de helling wordt gezet. Uiteraard is het absoluut niet mijn bedoeling om de dynamiek die binnen het integraal waterbeleid gekomen is en waarbij de laatste jaren alle waterbeheerders samen de neuzen in dezelfde richting proberen te zetten, op de helling te zetten. Het uitgebreide overleg dat eigen is aan het integrale waterbeleid, vormt uiteraard de basis voor het waterbeleid. Ik vind het belangrijk dat dat in de toekomst zo kan blijven.

Jaarlijks moeten er bekkenvoortgangsrapporten opgevoerd worden. Die rapportering zorgt ervoor dat de acties uit de plannen worden opgevolgd en gecoördineerd. Jaarlijks moeten alle investeringsprogramma's van de waterbeheerders geadviseerd worden door de bekkenbesturen, zoals voorzien in het decreet. Dat moet ook in de toekomst een garantie bieden voor een optimale afstemming van het beleid en het beheer in Vlaanderen. Vanuit het Vlaamse niveau zal de CIW de bekkenwerking verder ondersteunen, opvolgen en afstemmen.

Het zou me ook wel verbazen dat de interesse voor het integraal waterbeleid zou verminderen. Iedere zware regenbui verhoogt de interesse van de burger en van de lokale besturen en de actiebereidheid op alle fronten. Het is die actiebereidheid die we nodig hebben om de uitdagingen de baas te kunnen.

Hoe zit het nu specifiek met die overstromingsgebieden? In de bekkenbeheerplannen zijn effectief een aantal overstromingsgebieden afgebakend. Ik heb een stand van zaken bij me per overstromingsgebied. Ik zal dat als bijlage bij het verslag laten voegen.

Mijnheer Daems, mijnheer De Bruyn, die dertien gebieden zijn de gebieden waar de VMM verantwoordelijk voor is. Daarnaast is er het Sigma-project. Daarin worden allerlei acties ondernomen. Vaak zien we ook in de artikelen in de pers waar het schoentje knelt. We zetten echter wel belangrijke stappen vooruit met de projecten in Kruikebeke, Bazil, Rupelmonde en Rotseelaar, zowel wat het gemeentelijk draagvlak als de concrete acties betreft. Dat geeft me hoop voor de toekomst. Aan dergelijke projecten gaat plaatselijk wetenschappelijk werk vooraf, samen met een uitgebreid overleg en een onderbouwde afweging van alternatieven. De acties en maatregelenprogramma's van de bekkenbeheerplannen bevatten ook acties ter

voorbereiding van bijkomende overstromingsgebieden die op langere termijn ingericht zullen worden. Ik koppel daar graag de modellering aan. Naast de bekkenbeheerplannen is de uitdaging hoe we zullen omgaan met meer en heviger regen. De digitale modellen die vandaag ter beschikking staan, zullen in de toekomst als een nuttig instrument ingezet kunnen worden.

Wat de oeverzones betreft, kan niet heel Vlaanderen gevrijwaard worden van overstromingen. Niet elke risico kan worden uitgesloten. Extreme weersomstandigheden kunnen tot wateroverlastproblemen leiden.

De afbakening en aanleg van overstromingsgebieden betekenen een belangrijke vermindering van de schade ten gevolge van wateroverlast. De mate waarin wateroverlast in de toekomst voorkomen wordt, hangt echter ook af van de maatregelen voor alle schakels van dat beleid. Ook vasthouden en afvoeren zijn van belang.

Mevrouw Van den Eynde, u hebt gewezen op de inspanningen die onder meer de gemeenten doen. U hebt ook gevraagd naar de financiering daarvan. Er is een pak instrumenten voorhanden, ook in de samenwerkingsovereenkomst Leefmilieu. Er zijn dus heel wat niveaus waarop financiering kan worden verkregen. We zullen het daar nog over hebben tijdens de bespreking in de commissie.

Naast de overstromingsgebieden moeten ook andere initiatieven worden genomen die aansluiten bij het principe vasthouden-bergen-afvoeren. Aanpassingen aan de infrastructuur op de waterlopen, herinrichtingsprojecten voor waterlopen en hun valleien, maar ook het verder sensibiliseren van alle sectoren, de uitbouw van waarschuwingssystemen enzovoort staan mee in voor het realiseren van de veiligheid tegen wateroverlast. Het actie- en maatregelenpakket inzake waterkwaliteitsbeheer, zoals opgenomen in de bekken- en de deelbekkenbeheerplannen, moet volledig worden uitgevoerd. Het zijn belangrijke instrumenten om schade als gevolg van wateroverlast te voorkomen.

Mijnheer Daems, één gebied is volledig gerealiseerd. Twee projecten zijn in uitvoering en worden binnenkort operationeel. In 2008 worden nog twee bijkomende projecten gestart. In 2009 komt er nog een bij en voor 2010 zijn er op dit ogenblik drie projecten gepland.

Er zijn een aantal vragen gesteld over de financiering. Er is ook gevraagd of het Rubicon-fonds niet structureel kan worden ingezet.

De uitvoering van de acties en maatregelen uit de bekken- en deelbekkenbeheerplannen wordt hoofdzakelijk gefinancierd via de reguliere begroting, namelijk via de investeringsprogramma's van de waterbeheerders, via de plannen die de Vlaamse Regering goedkeurt of goedgekeurd

heeft zoals het geactualiseerde Sigmaphan, via de investeringsprogramma's inzake de rioleringen. Op basis van die investeringsprogramma's en de inschattingen van de initiatiefnemers zijn in de bekkenbeheerplannen ramingen opgenomen voor de uitvoering van de acties. Deze ramingen liggen veel hoger dan waar de reguliere begroting vandaag in voorziet. Er zullen dus keuzes moeten worden gemaakt.

Wat het Rubicon-fonds betreft, moet ik u verwijzen naar minister Van Mechelen, die de beheerder is van dat dossier. De afspraken die daarover recent nog zijn gemaakt, zorgen ervoor dat de middelen die beschikbaar zijn binnen het Rubicon-fonds aangewend worden voor projecten en acties die passen binnen de bekken- en deelbekkenbeheerplannen. Het besluit van de Vlaamse Regering voor de vaststelling van het aanwenden van de middelen van het Rubicon-fonds werd daartoe aangepast. Verder zijn de nodige afspraken gemaakt om, zodra het besluit over de financiële instrumenten operationeel is, ook die afstemming te doen.

Mijnheer Daems, u zegt dat het besluit over de financiële instrumenten al jaren klaar is. De finale versie van het ontwerp van uitvoeringsbesluit in verband met de financiële instrumenten is echter pas door het secretariaat van de CIW aan mijn kabinet bezorgd op 4 juni laatstleden. We hebben het onmiddellijk aan de Inspectie van Financiën bezorgd.

Het gaat hier om een en-enverhaal. We moeten op voorhand weten wat we goedkeuren, hoe het gefinancierd zal worden en hoe de instrumenten ingezet zullen worden. Ik kies er dan ook voor om een zestal maanden te besteden aan een goede coördinatie en een goed financieringsbesluit.

Tot slot, mijnheer Daems, hebt u een interessante link gemaakt met het sectoraal uitvoeringsplan bagger- en ruimingsspecie. Op 1 juni 2007 heeft de Vlaamse Regering dat besluit principieel goedgekeurd. Er is toen beslist om een openbare consultatieprocedure te organiseren en advies in te winnen bij de SERV en de Minaraad. De openbare consultatieprocedure liep van 15 juni 2007 tot en met 14 augustus 2007.

Er is ook herhaaldelijk overleg gevoerd met de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij en de CIW Werkgroep Bagger- en Ruimingsspecie. Daar is een verslag van gemaakt: 'inspraak- en adviesreacties'.

Er zijn tekstaanpassingen voorgesteld in het sectoraal uitvoeringsplan bagger- en ruimingsspecie. Het dossier is overgemaakt aan mijn kabinet. Er blijft natuurlijk de problematiek van de financiering van het volledige plan.

Om het plan correct en goed te financieren, is er 100 miljoen euro per jaar nodig. Een belangrijk deel van de

te baggeren specie moet conform de huidige regelgeving gestort worden, wat de kostprijs natuurlijk opdrijft. Ook voor het gebruik als bouwstof van grote hoeveelheden baggerspecie is het niet eenvoudig voldoende afzetmogelijkheden te vinden. Het ontbreken van een definitief goedgekeurd plan vormt geen beletsel om baggerwerken uit te voeren. Daarbij worden de uitgangspunten die in het ontwerp zijn opgenomen, gevolgd.

Mevrouw Rombouts, u zegt dat de problematiek van de kruidruiming daaraan gekoppeld moet worden. Dat is een zeer pertinente vraag. Het is echter belangrijk dat ook de financiering wordt opgenomen. Zo niet, zitten we met een plan waar geen concrete uitvoering aan gekoppeld wordt.

Als bijlage is er een stand van zaken met de kostprijstra- ming van de dertien overstromingsgebieden.

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord.

Mijnheer de voorzitter, het gaat hier om een en-en-verhaal. Het is niet alleen een kwestie van gemeenten die al dan niet stilzitten. Ik ken een aantal gemeenten die heel hard werken aan een goed riolerings- en grachten- beleid, maar die op een plaats in een waterbekken liggen en geen greep hebben op wat er stroomopwaarts of stroomafwaarts gebeurt. Het is een kwestie van daadkrachtige gemeenten en van een daadkrachtig integraal waterbeleid.

Mevrouw Rombouts, u hebt terecht verwezen naar de financiële instrumenten. Ik heb daar nu wat duiding over gekregen van de minister. Ik stel dan ook voor om er werk van te maken. Ik heb in mijn inleiding gezegd dat we niet alle problemen hadden kunnen vermijden indien we de laatste vier jaar iets meer integraal waterbeleid hadden gevoerd. We moeten echter de feiten onder ogen zien. De intensiteit van regen, stormen en overstromingen zal toenemen. Wat er de laatste week in Iowa is gebeurd, is misschien niet voor 100 percent toe te schrijven aan klimaatwijzigingen, maar de feiten wijzen wel op een relatie tussen beide. Het gaat dus om een mondiaal verhaal.

Er zijn rare kronkels aan het decreet Integraal Waterbe- leid, zegt u. In dat geval stel ik voor om het decreet te wijzigen. Zoek een meerderheid binnen uw meerderheid om het decreet te wijzigen. Laat dit toch geen voor- wendsel zijn om de uitvoering van het integraal waterbe- leid te vertragen. Ik vind dat een iets te gemakkelijk argument.

Mevrouw de minister, het siert u wanneer u afwijkt van uw voorgekauwde tekst en uit eigen hart begint te

spreken. U komt dan zeer overtuigend over. Ik heb bewust niet gesproken over het waterzuiveringsbeleid. Ik heb ook bewust niet gesproken over het kwaliteits- beleid. Dat was niet het punt van mijn interpellatie. U hebt gezegd in uw inleiding dat er op dat vlak heel wat gebeurt. Gezien echter de massa's geld die de laatste jaren naar waterzuivering gaan, kunnen we toch niet spreken van een grote vooruitgang op het niveau van de waterkwaliteit. Maar dat is een ander debat.

Mevrouw de minister, ik wil u vooral danken voor uw duidelijk politiek antwoord. U hebt gezegd dat u er deze legislatuur nog werk van zult maken. U zult de bekkenbeheerplannen goedkeuren en die koppelen aan financiële instrumenten. Ik vraag u wel om dat snel te doen. De legislatuur is bijna afgelopen. Momenteel zijn de laatste onderhandelingen over de laatste begroting bezig. Wanneer u de daad bij het woord wilt voegen, dan moet er in september duidelijkheid zijn over het feit dat er flink wat geld bij Rubicon bij moet komen. Met de huidige 2,5 miljoen euro geraken we er niet.

Ik vraag me nog altijd af, mevrouw de minister, als ik de tussenkomsten van de collega's hoor, waardoor het de voorbije tijd heeft vastgezet. Er is, buiten een paar kronkels hier en daar, een politieke wil bij alle partijen om ermee voort te werken. Er is, als we de Vlaamse begroting bekijken, geld. Er is, denk ik, steeds meer een sense of urgency als er zich een probleem voor- doet. Laten we daar nu eens werk van maken en er effectief voor zorgen dat, met de begrotingsdebatten in het najaar en met de goedkeuring nog deze legislatuur, er effectief iets van komt.

Mijnheer de voorzitter, ik zou een met redenen omkle- de motie willen aankondigen. Ik bied aan de collega's aan om dit eventueel samen te doen, want ondanks een aantal rare kronkels is de analyse toch heel sterk gelijk- lopend.

De voorzitter: De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs: Mijnheer de voorzitter, me- vrouw de minister, collega's, de meerderheid gaat een voorstel van resolutie indienen.

De heer Patrick Lachaert: We zijn meer voor een voorstel van resolutie, omdat een motie tegen maandag om vijf uur moet binnen zijn. We hopen zeer vlug een resolutie te maken in de stijl van de resolutie over de saneringsplicht voor afvalwater. Dat was een goede, technisch onderbouwde en veelzijdige resolutie, die ook het gewenste financiële resultaat heeft gegeven. We engageren ons vanuit de meerderheid om dezelfde oefening te doen op dit vlak. Ik zal ze nog trachten te agenderen voor 11 juli.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mevrouw de minister, ik wil u danken voor uw antwoord, maar toch nog een korte repliek.

Ik ben het met u eens dat het goed is om de bekkenbeheerplannen samen met een besluit over het vergoedingensysteem voor te leggen aan de Vlaamse Regering en te laten goedkeuren. Ik denk dat dat inderdaad moet samenspanen.

Het cijfer van de dag is wel die 10 miljard euro. Daar schrik ik inderdaad wel even van. Maar zoals u hebt gezegd, wordt dat natuurlijk uitgespreid over meerdere jaren, gelukkig maar.

Mijnheer Daems, u hebt natuurlijk ook gelijk dat het Rubicon-fonds bijkomende middelen zal moeten krijgen, maar daar voorzien we ook in. In het ontwerp van decreet ruimtelijke ordening wordt eindelijk werk gemaakt van een operationalisering van het systeem van de planbaten, waarin is voorzien dat de opbrengsten van de planbaten die voortvloeien uit gewestelijke uitvoeringsplannen naar het Rubicon-fonds gaan.

Er zijn wel een aantal bijkomende inkomensbronnen die we gaan kunnen aanboren om die vergoedingen te kunnen financieren. Dat zat althans in het voorontwerp van decreet ruimtelijke ordening en grond- en pandenbeleid dat voor advies was voorgelegd aan de adviesorganen. Ik ga er ook van uit dat het behouden blijft en dat in dat kader voor een bijkomende financiering van het Rubicon-fonds wordt gezorgd.

Mijnheer de voorzitter, vanuit onze fractie zullen we met veel moed en overtuiging meewerken aan het voorstel van resolutie. Ik hoop dat die nog voor het zomerreces door de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement kan worden behandeld. Dat is een krappe timing, maar de problematiek is inderdaad urgent. Als de minister spoedig de bekkenbeheerplannen voor goedkeuring wil voorleggen aan de Vlaamse Regering, denk ik dat we erin moeten kunnen slagen als Vlaams Parlement, om nog voordien de resolutie gestemd te krijgen.

De voorzitter: Daar kan ik me niet toe engageren voor wat betreft de plenaire zitting, maar ik engageer me wel om het hier nog voor te leggen, zodat we ons daarover kunnen uitspreken.

De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch: Mijnheer Daems, ik kan u bijtreden als u zegt dat er grosso modo over alle fracties heen gelijklopende ideeën zijn. In eerste instantie waren wij ook van plan om een eigen motie aan te kondigen, maar in tweede instantie wou ik natuurlijk ingaan op het aanbod van de heer Daems om mee zijn motie te ondertekenen. Maar we zijn blij dat er een resolutie komt en

we zullen daar ook, zoals in het verleden, onze constructieve medewerking aan verlenen.

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

De heer Piet De Bruyn: Mevrouw de minister, misschien ter geruststelling, u had de indruk dat ik op een andere planeet leefde. Ik kan u zeggen dat het alvast niet Mars is, waar we sondes naartoe moeten sturen om vast te stellen of er al dan niet water aanwezig is of is geweest, in bevroren toestand, boven de grond of onder de grond. Ik voel me goed hier op aarde, ik voel me goed hier in Vlaanderen.

Ik stel alleen vast, en dan kom ik tot mijn meer politieke repliek, dat hier in Vlaanderen water iets is waar we ons de volgende jaren nog met zeer veel aandacht over zullen moeten buigen.

In dat opzicht stelt uw antwoord me gedeeltelijk gerust. U zegt dat u zich duidelijk engageert – en u hebt dat meer dan eens gedaan, met de nodige nadruk – om die bekkenbeheerplannen, waarvan u meteen ook het belang onderschreven hebt, nog deze legislatuur voor definitieve vaststelling naar de Vlaamse Regering te brengen. Ik volg uw logica als u zegt dat u dat maar kunt doen op het ogenblik dat ook de financieringsmodellen daarnaast staan.

Ik ben, net als de heer Martens, wat verrast over het bedrag van 10 miljard euro. Laten we dat de volgende jaren ernstig meenemen en zorgen dat de budgetten daarvoor worden ingeschreven.

Waarover ik een beetje op mijn honger blijf zitten, is de vraag naar prioritering. U hebt gelijk dat de plannen die er zijn dat niet doen. Mijns inziens was dat ook hun opdracht niet.

U hebt er ook al bij de bespreking van uw beleidsbrief naar verwezen dat die prioritering en een realistische timing vastgesteld zullen moeten worden. Ik zie ze niet en op het terrein ziet men ze niet.

Wat de aangekondigde resolutie betreft, zullen wij daar als fractie uiteraard positief en constructief aan meewerken.

Met redenen omklede motie

De voorzitter: Door de heer Daems werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Patrick De Klerck tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de kwaliteit van het kustwater

De voorzitter: De heer De Klerck heeft het woord.

De heer Patrick De Klerck: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, daarnet ging het over de kwantiteit van het water, nu een vraag over de kwaliteit van het water.

De zomer staat voor de deur, hoewel men dat niet zou zeggen als men buitenkomt. We hopen opnieuw dat er heel wat mensen naar de kust mogen afzakken, vandaar een vraag over de kwaliteit van het zwemwater.

Uit nieuwe cijfers van de Europese Commissie blijkt dat de kwaliteit van het Belgische kustwater erop vooruitgaat, wat op zich zeker positief is. 97,5 procent van de meetpunten haalt de Europese minimumnorm. In Nederland is dat echter 100 procent.

De cijfers tussen Vlaanderen en Nederland liggen nog verder uit elkaar als we de veel strengere richtnorm hanteren. Dat is een norm die door Europa wordt aanbevolen, maar die niet bindend is. Slechts in 20 van de 40 Vlaamse meetpunten wordt die gehaald. Nederland haalt hier een hoge score van 90,7 procent, op 86 meetpunten.

Rechtstreekse lozingen van afvalwater in zee, zogenaamde puntlozingen, zijn er al jaren niet meer. Wel monden er een aantal oppervlaktewateren uit in de zee, namelijk de IJzer, het kanaal Gent-Oostende, de Blankenbergse Vaart, het Leopoldkanaal en het Schipdonkanaal. Echter, ook in Nederland is dit het geval met onder andere de Schelde, de Maas en de Rijn. Bij zware regenval komt via die weg verontreinigd water uit het binnenland in zee gestroomd.

Volgens verschillende bronnen kunnen onze waterzuiveringsinstallaties deze vuilvracht nog niet aan. Verder hebben we nog de problematiek van de overstorten, die al fel verbeterd is, maar nog niet volledig opgelost is.

Mevrouw de minister, wat is de reden van dit uitgesproken verschil? Hoe kan de waterkwaliteit verder verbeterd worden op korte, middellange en lange termijn? Wanneer zullen de waterzuiveringsinstallaties in de kustregio optimaal functioneren? Graag een overzicht van de gedane investeringen en de projecten die nog op stapel staan. Wat is de frequentie van overstorten en hoe evolueerde dit de voorbije jaren? Ook daarover graag wat bijkomende duiding.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer De Klerck, eerst en vooral is het misschien van belang te melden dat de

zwemwaterkwaliteit van de Belgische kust en het percentage meetplaatsen dat voldoet aan de richtnormen in 2007 – maar dat zult u wellicht wel weten – spectaculair verbeterd is en veel hoger ligt dan de voorafgaande jaren, van circa 20 procent in 2005 en 2006 naar 50 procent in 2007.

Het verschil met Nederland en andere Europese lidstaten is met andere woorden verkleind. Dat blijkt ook uit grafieken die ik hier bij heb en die ik u zal bezorgen. Ze komen uit rapporten van de Europese Commissie over de 'Bathing water results 2007'. U kunt ze ook downloaden op de website van het directoraat-generaal Milieu (<http://ec.europa.eu/environment/water/water-bathing/>).

Een eerste mogelijke verklaring voor het verschil dat er toch nog is, is het feit dat de verontreinigingsdruk aan de Belgische kust, die afkomstig is van het oppervlaktewater van het binnenland, ruimtelijk meer evenredig verspreid is dan in Nederland. Anders gesteld: praktisch de volledige kustlijn bij ons is onderhevig aan een verontreinigingsdruk afkomstig van het oppervlaktewater van het binnenland. Ook de badzones in België liggen veel dichterbij elkaar dan in Nederland. Met andere woorden, er is een veel dichterbij meetnet en ook meer meetplaatsen aan de Belgische kust. Dat kan mede de oorzaak zijn van het feit dat er, bijvoorbeeld na zware regenval, meerdere badzones zijn die een overschrijding vertonen.

De hoogste concentraties worden steeds gemeten rond en in de havengeulen. In Nieuwpoort is er de invloed van de zogenaamde ganzenpoot: IJzer, Kanaal Nieuwpoort-Duinkerke en Kreek van Nieuwendamme. In Oostende is er de invloed van het Kanaal Gent-Oostende en Kanaal Nieuwpoort-Plassendale en in Blankenberge is er uiteraard de invloed van de Blankenbergse Vaart.

Samenvattend kunnen we dus stellen dat over een relatief korte lengte van de Belgische kustlijn redelijk veel locaties zijn waar oppervlaktewater in de Noordzee terecht komt.

De situatie aan de Nederlandse kust is anders. De mondingen van de belangrijkste binnenwateren in de Noordzee – Rijn, Schelde en Maas – bevinden zich slechts in een beperkt deel van de grotere Nederlandse kustlijn. In België is er ongeveer 67 kilometer kustlijn, waarin 40 badzones gelegen zijn, dat wil zeggen dat er één badzone per 1,7 kilometer is. De Nederlandse kustlijn is veel langer, namelijk 1276 kilometer, en hierin zijn maar 86 badzones gelegen, wat neerkomt op één badzone per 14,8 kilometer.

Een tweede mogelijke reden is de meetfrequentie. In 2007 werden door de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), in samenspraak met de afdeling Toezicht

Volksgesondheid (ToVo), tijdens het badseizoen op 40 badzones intensieve controles uitgevoerd. Het gemiddeld aantal monsters van het strandwater in deze periode bedraagt 42,9. Tijdens de maanden april, mei en september worden alle zones één keer per week bemonsterd; tijdens de maanden juni, juli en augustus is dat twee keer per week. Deze hogere frequentie laat toe de kwaliteit in detail te kennen en zo de veiligheid van de bader optimaal te garanderen. Maar daardoor verhoogt natuurlijk – dat is de andere kant van de medaille – ook de kans dat er gemeten wordt tijdens en vlak na periodes van hevige neerslag en dus verhoogt ook de kans op het meten van bacteriologische overschrijdingen.

In Nederland is het Rijk verantwoordelijk voor de metingen in het kustwater. In Nederland wordt in iedere zone slechts één keer om de twee weken een staal genomen van mei tot en met september. Er wordt dus voldaan aan de minimumfrequentie. Bij ons is dat dus heel wat intensiever.

U zult het wellicht met mij eens zijn dat in het verleden al heel wat inspanningen zijn geleverd om de afvalwaters aan de kust te zuiveren. De kustregio is een gebied met de hoogste riolerings- en zuiveringsgraad in Vlaanderen. Maar dat betekent niet dat het werk in deze regio ten einde is. Via het bovengemeentelijk optimalisatieprogramma van VMM, dat als bijlage aan het verslag zal worden toegevoegd, worden momenteel de laatste grote rioolozingen van huishoudelijke aard gesaneerd. Het bovengemeentelijk zuiverings- en collectorenstelsel wordt en zal de komende jaren verder geoptimaliseerd worden via investeringen op dat optimalisatieprogramma. Deze optimalisaties hebben als doel de bestaande infrastructuuronderdelen zoals pompstations, overstorten en rioolwaterzuiveringsinstallaties of RWZI's maximaal op elkaar af te stemmen, zodat het afvalwater op een efficiënte wijze toekomt en wordt gezuiverd op de RWZI's. In de zuiveringsgebieden die grenzen aan onze kust, zal de komende jaren nog bijna 32 miljoen euro worden geïnvesteerd in bovengemeentelijke projecten. Het volledig overzicht van de projecten zal ik bij het verslag laten voegen

Wat betreft het gemeentelijk stelsel is de ombouw tot een volledig gescheiden stelsel de duurzame oplossing. Deze werken worden door de Vlaamse overheid gesubsidieerd via het Gemeentelijk Investeringsprogramma. Het volledig overzicht van de projecten zal ik eveneens aan het verslag laten toevoegen als bijlage. In de tussentijd is een goed onderhoud van deze gemeentelijke stelsels uiteraard van groot belang. Zo moet worden vermeden dat de opgestapelde bezinking bij regenweer terecht komt in de kustwateren. De zoneringsplannen en, in een latere fase, de hieraan gekoppelde uitvoeringsplannen, zullen voor de woningen die buiten het aangesloten rioleringsnetwerk gelegen zijn, bepalen op welke manier deze het best worden gezuiverd: via een individuele

behandeling van afvalwater of een aansluiting op het centrale rioleringsnetwerk. Deze ingrepen zullen zorgen voor een langzame maar zekere verbetering van de waterkwaliteit in de kustregio.

Momenteel zijn in de kustregio zes rioolwaterzuiveringsinstallaties in werking, namelijk in Adinkerke, Koksijde-Wulpen, Oostende, Brugge, Heist en Knokke, die geëxploiteerd worden door Aquafin. Investeringen ten bedrage van meer dan 56 miljoen euro om deze installaties te laten voldoen aan de zeer strenge Vlaamse normen zijn ofwel recent uitgevoerd – in Brugge, Oostende en Knokke – of staan al geboekt op een concreet investeringsjaar voor Adinkerke, Koksijde-Wulpen en Heist. Ik verwijs hiervoor naar een bijlage met de titel 'RWZI projecten', die ik aan het verslag zal laten toevoegen. Tegen 2012 moeten deze werken allemaal beëindigd zijn.

In het algemeen schommelt in Vlaanderen de graad van werking van overstorten tussen 3 en 4 percent, met een gemiddelde rond 3,4 percent. Voor de bemeten overstorten in de bekkens van de IJzer en de Brugse Polders ligt het gemiddelde hoger dan het gemiddelde voor Vlaanderen. Voor de bemeten overstorten die een directe impact hebben op de kustregio, ligt die echter lager dan het algemene gemiddelde. Dat punt is opgenomen in bijlage met cijfers over de gemiddelde overstortwerking in de kustregio.

Voor Vlaanderen werd een top 30 opgesteld van noodzakelijke werken om deze knelpunten weg te werken. Waar deze werken gestart werden, is onmiddellijk een gevoelige daling merkbaar. Ook in de kustregio werden acties opgestart via projecten op bovengemeentelijk en gemeentelijk niveau. Daarvoor verwijs ik eveneens naar de zojuist genoemde bijlage.

Overstorten zijn momenteel een noodzakelijk kwaad, aangezien heel wat rioolstelsels nog van het gemengde type zijn. We moeten kiezen voor een brongerichte aanpak. De enige duurzame oplossing is de verdere beperking van de toevoer van hemelwater naar het gemengde rioolstelsel. Dat kan verwezenlijkt worden door de uitbouw van gescheiden rioolstelsels, waarbij het regenwater optimaal wordt afgekoppeld.

De voorzitter: De heer De Klerck heeft het woord.

De heer Patrick De Klerck: Mevrouw de voorzitter, ik dank u voor uw antwoord. Ik zal de bijlagen met zeer veel aandacht lezen.

Het is inderdaad positief dat de cijfers jaar na jaar verbeteren. Het klopt dat er een groot verschil is tussen de Nederlandse en Vlaamse kust. Ik denk dan aan de druk op het vlak van de bezetting en de manier waarop een en ander in de zee terechtkomt.

Ik hoor dat er in de komende jaren 32 miljoen euro bijkomend wordt geïnvesteerd in de waterzuivering in de kustregio. Ook dat is een zeer goede zaak.

Recent werden heel wat blauwe vlaggen uitgereikt aan de kust. Dat benadrukt eveneens de kwaliteit van het kustwater. Toeristen denken steeds dat de kwaliteit van het kustwater niet optimaal is. Ze vinden het water van de Middellandse Zee veel mooier, veel helderder. Eigenlijk is het juist omgekeerd. De kwaliteit bij ons is veel beter. Recent heb ik nog in de krant gelezen dat 300 badplaatsen in Italië vorig jaar moesten sluiten omdat de kwaliteit van het kustwater slecht was.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Patrick De Klerck tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de uitvoering van het Bermbesluit

De voorzitter: De heer De Klerck heeft het woord.

De heer Patrick De Klerck: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, het Bermbesluit legt de spelregels vast voor het ecologisch beheren van bermen. Het decreet bevat verschillende regels om tot een meer natuurlijk beheer te komen. Volgens het Bermbesluit mogen het Vlaamse Gewest, de provincies en gemeenten hun bermen pas vanaf 15 juni maaien. Een tweede maaibeurt mag pas plaatsvinden na 15 september. Daarnaast is het gebruik van bestrijdingsmiddelen verboden en moet het bermmaaisel binnen de 10 dagen verwijderd worden. Het vastleggen van de maaitijdstippen dient om een grotere variatie in de plantengroei op de berm te verkrijgen.

Omdat het veelal wegbermen betreft, moet er veel aandacht besteed worden aan de verkeersveiligheid. Op plaatsen waar de veiligheid van, bijvoorbeeld, de fietser in het gedrang komt of op kruispunten, opritten, afritten waar de zichtbaarheid onvoldoende is, kan en mag er vroeger gemaaid worden.

Volgens geschreven bronnen was er in Landegem/Vosselare onlangs een dispuut betreffende het maaien van een berm. De desbetreffende berm werd voor 15 juni gemaaid en de gemeentelijke partijen haalden aan dat dit wettelijk niet mocht. Nochtans worden volgens de website van de administratie Wegen en Verkeer van het Vlaamse Gewest de maaitijdstippen meer gespreid in de tijd en wordt de eerste maaibeurt reeds gespreid over mei, juni en juli, zoals ook vermeld in het nieuwe beheersplan. Deze tegengestelde informatie creëert onduidelijkheid over de te volgen maaitijdstippen.

Mevrouw de minister, ik zou graag duidelijkheid krijgen over de wettelijke bepaling van de gewone maaibeurt.

Gebeurt die vanaf mei, zoals op de site van administratie Wegen en Verkeer wordt vermeld, of mag men pas maaien vanaf 15 juni? Kunt u een overzicht geven van de gemeenten waar men voor 15 juni al begonnen is met de werken? Indien het maaien gespreid wordt over de tijd, hoe wordt dan bepaald welke bermen voorrang krijgen? Verkeersonveiligheid is een reden om de berm vroeger te maaien. Welke criteria moeten aanwezig zijn om te gelden als verkeersonveilig en wanneer is het vroegste tijdstip dat men de verkeersonveilige bermen mag maaien?

De voorzitter: Mijnheer De Klerck, u vraagt naar een overzicht van de gemeenten waar men voor 15 juni al begonnen is met het maaien. Ik heb u al gezegd dat dergelijke overzichten niet op een paar dagen tijd gemaakt kunnen worden. Te gepasten tijde kunnen ons de cijfers bezorgd worden.

Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer De Klerck, ik stel voor dat u een schriftelijke vraag stelt over die inventarisatie.

Ik zal nu ingaan op uw punctuele vragen. Artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juni 1984 houdende maatregelen inzage natuurbehoud op de bermen beheerd door publiekrechtelijke rechtspersonen bepaalt dat “begraste bermen niet vóór 15 juni mogen gemaaid worden.” Volgens artikel 4 van hetzelfde besluit kan hiervan worden afgeweken. De afwijkingsprocedure is beschreven in een omzendbrief van 4 juni 1987. Het handhaven van exacte kalenderdata is immers niet altijd zinvol omdat de ontwikkeling van de meeste planten van jaar tot jaar verschilt onder invloed van weersomstandigheden, en straks waarschijnlijk ook onder invloed van het klimaat. Het is logisch dat we rekening houden met de specifieke kenmerken van bepaalde soorten.

Er kan ook een vroeger maaitijdstip worden gekozen voor, bijvoorbeeld, het vrijhouden van verkeers- en signalisatieborden – de zogenaamde veiligheidssnede – als de verkeersveiligheid in het gedrang zou komen of indien dat voor het bestrijden van schadelijke organismen nodig zou zijn. De overheid moet hierbij wel steeds rekening houden met het algemene evenredigheidsbeginsel en met de zorgplicht: voor het natuurbehoud moet de minst schadelijke wijze worden toegepast.

Een en ander is weergegeven door de Raad van State in zijn advies over de toepassing van het voornoemde besluit. Volgens de Raad van State kan elke andere overheid dan de gewestelijke zich beroepen op het proportionaliteitsbeginsel om zich in een bepaald opzicht aan de bepalingen van het Bermbesluit te onttrekken. Ook het algemene redelijkheidsbeginsel is hierop van toepassing.

Om een en ander in de praktijk te laten werken, is het aangewezen dat de betrokken overheid een bermbeheersplan opstelt, waarin alle voorziene afwijkingen op de wettelijke maaidatum van 15 juni zijn opgenomen. Een bermbeheersplan laat toe het bermbeheer te optimaliseren en te rationaliseren. Het opstellen gebeurt door de wegbeheerder. De provinciale directies van het Agentschap voor Natuur en Bos hebben delegatie voor het goedkeuren van een bermbeheersplan. Het agentschap deelt me echter mee niet over cijfers te beschikken inzake de gemeenten die effectief de maaiactiviteiten aanvatten vóór 15 juni. Om aan die cijfers te geraken, moeten al die plannen gescreend worden. Dat is niet zo evident.

Wel kan ik u meedelen dat er voor 72 percent van de auto-snelwegen in beheer van het Vlaamse Gewest een ecologisch bermbeheersplan is opgesteld. Het gaat in totaal om 21 bermbeheersplannen. In 16 hiervan is er een afwijking opgenomen. Wellicht hebt u ook de communicatie gezien van een paar weken geleden. De resultaten van het ecologisch bermbeheer zijn fenomenaal. Er zijn heel mooie artikels verschenen over de groei van de vegetatie en alles wat mogelijk is binnen de vegetatie. Natuurlijk moeten afwijkingen van de algemene regel mogelijk zijn.

De wegbeheerder zelf staat in voor de prioriteitsbepaling en het opstellen van maaischema's. Dat gebeurt in voorkomend geval met het naleven van het goedgekeurde bermbeheersplan of de voorwaarden van een verkregen afwijking op de bepalingen van het Bermbesluit.

Op dit moment wordt de veiligheid van weginfrastructuur vooral bepaald door de feitelijke situatie en de omstandigheden. Indien het gaat over wegbermen die een impact zouden hebben op verkeersveiligheid, dan kan een wegbermbeheersplan concreet en functioneel bijdragen om de gestelde vragen op te lossen. Zo een wegbermbeheersplan is dan afgestemd op diverse overwegingen in relatie tot de kenmerken en het gebruik van de weg waartoe de bermen behoren.

Wat de gewestwegen betreft, kan ik u meedelen dat er, om de veiligheid van de weg te garanderen, door onder andere verkeers- en signalisatieborden vrij te houden, en om ter hoogte van kruispunten een duidelijk zicht te vrijwaren, binnen het Agentschap Wegen en Verkeer een veiligheidsmaaibeurt wordt uitgevoerd over een breedte van maximum twee meter naast de verharde onderdelen van de weg. Die maaibeurt wordt uitgevoerd tussen 15 april en 15 juni, met opkuis van de maaispecie. Dit werd voor de wegen in beheer van het AWW in 1993 vastgelegd door de toenmalige Vlaamse minister van Openbare Werken. Het is dus aan de wegbeheerder zelf om geval per geval te kijken waar hij of zij de grens legt.

De voorzitter: De heer De Klerck heeft het woord.

De heer Patrick De Klerck: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik heb deze vraag gesteld

omdat ik er nogal eens over wordt aangesproken. Men vindt het onlogisch dat op eenzelfde snelweg op een bepaalde plaats gemaaid wordt en elders niet.

In het antwoord zijn er twee elementen. Enerzijds zegt u dat er een subjectief element is, namelijk het algemeen redelijkheidsbeginsel. Er moet geval per geval bekeken worden wat de situatie is. Anderzijds is er het bermbeheersplan, waarbij via objectieve maatstaven kan worden gekeken waar specifieke maaischema's moeten worden opgesteld. Voor Jan met de pet is dat niet evident, zeker niet als die op dezelfde baan gelden. Het belangrijkste is wel dat er een zekere logica in zit.

U had het daarnet over 16 afwijkingen op 72 bermbeheersplannen. Op zich is dat zeker positief voor de verkeersveiligheid. Soms is het niet evident om de wagens of de fietsen in het verkeer te zien.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Bob Verstraete tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de schade aan landbouwgronden aangericht door bevers

De voorzitter: De heer Verstraete heeft het woord.

De heer Bob Verstraete: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, dit probleem doet zich voor in Sint-Agatha-Rode, een deelgemeente van Huldenberg. Aanpalend aan het natuurgebied Grootbroek liggen een aantal waardevolle landbouwgronden die geëxploiteerd worden als weiland. Over die weilanden zegt de Bodemkundige Dienst van België dat ze voor de ingreep qua productiviteit tot de beste behoren van België. Daarnaast ligt een bos dat geëxploiteerd wordt voor de houtopbrengst. Het merendeel van deze gronden ligt op het grondgebied van het Vlaamse Gewest, een kleiner stuk op grondgebied van het Waalse Gewest.

Het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) heeft een vijftal jaar geleden een aantal initiatieven genomen in het Grootbroek met betrekking tot de waterhuishouding van het gebied. Deze maatregelen blijken zeer nadelige gevolgen te hebben voor de exploitatie van de landbouwgronden en het bosgebied. Concreet vertaalt zich dit in een grondwaterstandverhoging. Bovendien ontwikkelt er zich een illegaal uitgezette beverpopulatie, die de dijken, opgetrokken om de landbouwgronden te beschermen, sterk zou beschadigen. Deze dijken zijn tot op heden niet hersteld, niettegenstaande dat de verantwoordelijkheid van het ANB is. De beverpopulatie wordt door het agentschap als belangrijkste oorzaak

van de grondwaterstandverhoging aangehaald. Het gevolg hiervan is dat bepaalde grondgebruikers ernstig beperkt worden in de exploitatie van hun landbouwgronden, waardoor ze opbrengstverlies lijden.

Mevrouw de minister, sinds wanneer bent u op de hoogte van dit probleem? Welke initiatieven hebt u al genomen of zult u nemen? Welk statuut wenst u de betrokken landbouwgronden in de toekomst te geven? Welke Vlaamse overheidsdienst of -diensten is of zijn verantwoordelijk voor deze nadelige toestand? Welke initiatieven gaat u nemen voor de getroffen gronden op grondgebied van het Waalse Gewest? Werd er reeds een inventaris gemaakt van de grondgebruikers die door deze nalatigheid van de overheid schade hebben geleden?

Op welke wijze zal de veroorzaakte schade worden vergoed en binnen welke termijn? Zijn daarvoor de nodige budgetten voorzien? Binnen welke termijn zal de gebrekkige toestand geredieerd zijn? Welke maatregelen zult u treffen ten aanzien van de illegaal uitgezette bevers?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer Verstraete, ik heb kennis genomen van het probleem van de verenigbaarheid van een beverpopulatie met aanwezige landbouw en bosbouw in het Grootbroek naar aanleiding van een verwervingsdossier in de buurt van het gebied.

Ik weet ook dat het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) reeds enkele jaren bezig is met deze zaak. U stelt dat het ANB enkele jaren geleden een aantal initiatieven genomen heeft met betrekking tot de waterhuishouding in het gebied, maar eigenlijk is het omgekeerd. De aanwezigheid van de bever heeft ertoe geleid dat er beverdammen gebouwd worden op drainagegrachten en dat er schade veroorzaakt wordt aan de dijken van de vijvers van het Grootbroek. De eerste dammen op de drainagegrachten ontstonden al in 2003.

Beverdammen die als woon- of schuilplaats in gebruik zijn door bevers, zijn, met toepassing van artikel 1 van het besluit beschermde diersoorten van 22 september 1980, strikt beschermd. Toch heeft het Agentschap voor Natuur en Bos, op basis van de principes van goed nabuurschap, herhaaldelijk maatregelen genomen om wateroverlast voor de omliggende landbouw- en bosbouwpercelen te proberen te verhinderen.

Initieel betekende dat het machinaal verwijderen van bepaalde dammen, of het doorboren van de dammen met drainagebuizen. Geen van die maatregelen leidde echter tot het gewenste resultaat, aangezien de dieren in staat zijn om zeer snel een nieuwe dam te bouwen. Bovendien zijn niet alle zones in het moerasgebied vlot bereikbaar met een kraan. Later heeft het ANB ook op verscheidene andere plaatsen dijkschade vastgesteld, waardoor het

niet langer mogelijk was om de dammen te verwijderen zonder nefaste gevolgen voor de vijvers. Het waterpeil in de vijvers wordt sindsdien bepaald door de maximale stuwhoogte van de beverdammen.

Het verwijderen van de dammen zou nu, in de gegeven situatie, een volledig leeglopen van de vijvers veroorzaken, wat lokaal een ecologische ramp zou betekenen. Daarbij zou ook het Vlaamse Gewest geïmpliceerd zijn. Die vijvers vormen immers een kerngebied van het Europese vogelrichtlijngebied Dijlevallei, dat de Vlaamse Regering afbakende in uitvoering van de richtlijn 79/409 inzake het behoud van de vogelstand. Het maakt bovendien ook deel uit van het habitatrictlijngebied BE2400011 dat het Vlaamse Gewest in uitvoering van die richtlijn aanduidde.

Om nu door te gaan op de vraag van de te nemen initiatieven, kan ik u stellen dat het Agentschap voor Natuur en Bos een aanzet heeft gegeven tot een compromis dat moet leiden tot nieuwe drainagestructuren. Daarover zijn op dit ogenblik volop onderhandelingen aan de gang met de gemeente Huldenberg, alsook met de betrokken grondeigenaars en -gebruikers.

Het concept voor een oplossing, waarover nu onderhandeld wordt, omvat het handhaven van een minimale overstromingszone die, gezien de aanwezigheid van de bever, noodzakelijk is voor het behoud van open water en het ecosysteem dat hieraan gebonden is, en de aanleg van ringgrachten rondom deze zone, met een garantie van drainage, waardoor vernatting voor de overige percelen in de periferie kan worden vermeden.

In het voorstel van het Agentschap voor Natuur en Bos, dat nu in onderhandeling is, zou op 43 hectare van de gronden die in landbouwgebruik zijn, het landbouwgebruik onverminderd kunnen worden voortgezet. Het oorspronkelijke drainageniveau van die gronden kan men herstellen door de aanleg van een ringgracht omheen het natuurgebied.

Op een totaal landbouwareaal van ongeveer 47 hectare in die zone, betekent dit dat 92 procent gevrijwaard wordt en 8 procent – dat is 4 hectare – onbruikbaar blijft voor landbouw. Van die 4 hectare maakt 1,5 hectare deel uit van het Vlaams Ecologisch Netwerk, dat ook gelegen is in natuurgebied op het gewestplan Leuven. Die percelen zijn alle in gebruik bij één landbouwer.

Het verlies aan gebruikspcelen zal uiteraard worden gecompenseerd. Het Agentschap voor Natuur en Bos wil aan de betrokken landbouwer gelijkwaardige percelen in gebruik geven, en dit kosteloos, tot aan de pensioengerechtigde leeftijd van de betrokken landbouwer. Het ANB is van oordeel dat de ruil zelfs een voordeel impliceert voor de landbouwer, omdat alle ruilpercelen gelegen zijn in landbouwgebied op het gewestplan, omdat er een totale areaaltoename van

gebruikspercelen zal zijn met ongeveer 40 are, omdat de ruilpercelen dichter bij de bedrijfszetel gelegen zijn en omdat het zou gaan om kosteloos gebruik.

Het Agentschap voor Natuur en Bos is beheerder van het natuurgebied en voert het faunabeleid uit. Zoals al aangegeven, heeft het agentschap ook onmiddellijk een aantal maatregelen genomen om de schade te beperken, maar die bleken geen afdoende oplossing te bieden voor de waterhuishoudingsproblemen. Bovendien was er in Vlaanderen geen ervaring met beverschade. Al snel werd duidelijk dat voor het oplossen van het probleem een globalere aanpak noodzakelijk zou zijn. Dit vergde een zekere studiefase en een aantal beleidskeuzes.

Het maatregelenpakket dat het Agentschap voor Natuur en Bos opgemaakt heeft, en dat voorwerp is van gesprek, omvat ook een aantal schaderegelingen. Hierbij komen de reeds geleden schade en de schade die veroorzaakt zou worden door de aanleg van de ringgracht in beeld. Ook de op het Waalse grondgebied geleden schade zal in die optiek vergoed worden.

Het ANB heeft inderdaad een inventaris opgemaakt van alle grondeigenaars en -gebruikers die schade geleden hebben als gevolg van de beveractiviteit in de kwestieuze zone. Al die personen worden gecontacteerd en worden uiteraard ook bij de onderhandelingen betrokken.

Het ANB stelde een studiebureau aan om de ontstane schade aan land- en bosbouw als gevolg van verhoogde oppervlakte- en grondwaterstand in het gebied te berekenen. Dat is intussen gebeurd. Voor landbouw werd in een geografisch informatiesysteem (GIS) per perceel de omgevende oppervlakte berekend die onder een bepaalde drainageklasse ligt. Het verschil in productie, uitgedrukt in kilo-voedereenheid-melk (kVEM), over alle betrokken percelen van het betrokken bedrijf, vormt de basis voor de schadebepaling.

Voor bosbouw, en in het bijzonder populierenteelt, wordt de voorbije schade geraamd op gemiddeld een 0,5 jaar groeiachterstand per jaar gedurende 6 jaar. Ook de door bevers aangevreten of gevelde bomen werden opgenomen in de schaderaming.

Zoals vermeld, is het voorstel van het ANB in onderhandelingsfase met de betrokken eigenaars en grondgebruikers. Het agentschap heeft goede hoop om binnen enkele weken een akkoord te kunnen bereiken. Nadat een eventueel akkoord bereikt is, kunnen ze beginnen met de procedurele stappen voor uitvoering op het terrein. Dat behelst een korte studieopdracht voor het dimensioneren van grachten en pompen, de aanvraag van een bouwvergunning – ook in het Waalse gewest –, de opmaak van een bestek en de aanbesteding van de werken. Als alles meezit, kunnen de werken dan in de loop van 2009 worden uitgevoerd.

Wat uw laatste vraag betreft, moet ik er in de eerste plaats op wijzen dat een dier dat illegaal in de vrije natuur werd uitgezet, daarom op zich nog niet illegaal is. Het is vanaf de vrijlating immers een zogeheten 'res nullius' – een zaak die niemands bezit is – en het wordt, in dit geval, wettelijk beschermd omdat het een beschermde diersoort betreft.

Er is bovendien discussie over de vraag of deze beverpopulatie wel helemaal het gevolg is van illegale uitzettingen. Het is in de gegeven situatie immers aanneemelijk dat er ook bevers vanuit het Waalse Gewest zijn geïmmigreerd. Vast staat dat de soort beschermd is in het Vlaamse Gewest en opgenomen is in bijlage II, bijlage IV en bijlage V van de Habitatrichtlijn. Dit is dus een moeilijke kwestie. Zelfs als ze illegaal zijn uitgezet, zijn ze beschermd en moeten we onze Europese verplichtingen nakomen. Vandaar het plan van aanpak dat vandaag loopt.

De voorzitter: Res nullius is een begrip uit het Romeins recht.

De heer Verstraete heeft het woord.

De heer Bob Verstraete: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik blijf het moeilijk te aanvaarden vinden dat, hoewel die dieren daar illegaal zijn geplaatst, alle ingrepen die men nu gaat doen, gebeuren ter bescherming van die illegale bevers. De vijver waarvan sprake was, ligt hoger dan het omliggende land, en het zijn uitgerekend die bevers die die wanden stukmaken. Daardoor verliezen die mensen natuurlijk hun akker- en weideland en hun bos. Als het waterpeil onder 60 centimeter zakt, dan trekken die dieren weg, richting Leuven. Wat ik nog erger vind, is dat het dan uitgerekend Vlaamse ambtenaren zijn die die illegaal uitgezette dieren in Leuven gaan halen, om ze terug naar Huldenberg te brengen. Dat vind ik toch wel een zeer vreemde situatie.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer Verstraete, ik heb u het kader geschetst. Ik heb niet de macht om dat kader te veranderen. Uw laatste opmerking zal ik echter mee in overweging nemen. Ik zal dat nog eens bekijken.

De heer Bob Verstraete: In het begin van de 20e eeuw waren er 2000 bevers in Europa. Volgens de tellingen nu zijn het er 750.000. Dat die dieren hun nut bewijzen in uitgestrekte gebieden, daar heb ik alle begrip voor, maar als het gaat over een sterk verkaveld landschap als dat van Huldenberg, moet ik het nut daarvan toch echt in twijfel trekken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

BIJLAGEN

Bijlage 1 bij de interpellatie van de heer Rudi Daems tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de uitvoering van het integraal waterbeheer, naar aanleiding van de recente wateroverlast

Overstromingsgebieden van VMM afdeling Operationeel Waterbeheer, opgenomen in de bekkenbeheerplannen.

Herk Herten (= Herk opwaarts Wellen) en Herk Grote Beemden vormen één uitvoeringsdossier. Raming kostprijs 458.415,- euro (incl BTW) grondverwerving niet inbegrepen. Dossier openbaar onderzoek grondverwerving wordt deze maand aan Gouverneur overgemaakt voor opstart procedure. Verkrijgen bouwvergunning waarschijnlijk mede afhankelijk van standpunt ANB want gedeeltelijk gelegen in VEN. Timing uitvoering 2010

Jeker Lauw: opdracht is aanbesteed. Kostprijs 1.023.717,-euro (incl BTW) Bouwvergunning verkregen. Nieuwe grondverzetregeling vereist bijkomend grondverzetverslag voordat de werken kunnen gegund worden. Start uitvoering 2008

Velp Zepstraat Halen: Bouwvergunning aangevraagd, openbaar onderzoek grondverwerving afgerond, raming werken 1.041.852,- euro (incl BTW), kostprijs onteigeningen 385.000,- euro. Aanbesteding en uitvoering afhankelijk van verkrijgen bouwvergunning.

Herk Stevoort: opdracht is aanbesteed. Kostprijs 3.122.607,- euro (incl BTW). Bouwvergunning verkregen. MB voor onteigeningen bij minister. Mogelijkheid dijkendecreet in te roepen. Start uitvoering 2008

Erpe Mere Molenbeek Lammersweg en Hollestraat: in uitvoering en vermoedelijk tegen augustus/september 2008 operationeel. Kostprijsbouwkunde en electromechanica 1.6000.000,- euro, grondverwervingen 200.000,- euro

Herne wachtbekken Marke: bouwvergunning verkregen. Kostprijs bouwkunde 1.100.000,- euro, electromechanica 500.000,- euro, grondverwerving 200.000,- euro. Start werken augustus 2008-06-03

Londerzeel Moorhoek en Robbroekhoeve vormen een dossier: verwervingsdossier bij aankoopcomité (sinds september 2007) Ontwerp klaar. MER ontheffing klaar voor aanvraag. Raming werken 450.000,- onteigeningen 250.000,- euro

Grobbendonk kostprijs werken 630.000,- euro grondverwerving (14 ha) 378.000,- euro. Aanbesteding voorzien voor 2010

GOG Zegge : kostprijs 2.280.000,- voor grondverwerving en grondverzet Aanbesteding voorzien voor 2009/2010

Kerkebeek (W-VI): in voorontwerp, plan Mer in 2008 waarschijnlijk RUP vereist, planschade mogelijk, raming: 2.000.000,- euro

Leuven Egenhoven: uitgevoerd en in werking, kostprijs 4.577.731,- euro

Bijlage 2 bij de vraag om uitleg van de heer Patrick De Klerck tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de kwaliteit van het kustwater

Overzicht van bovengemeentelijk en gemeentelijke (gesubsidieerde) projecten ter verbetering van de waterkwaliteit en vermindering overstortfrequentie

Zuiveringsgebied Adinkerke

IP	Projectnummer	Projectomschrijving	Raming (in mio euro)	Status	Voorziene opleveringsdatum	IE onm	IE toek
1991	93543HA	Vervangen bestaande RWZI Adinkerke (Hernomen project)	2,05	GB	5/01/2009	0	0
1991	93543HB	Bouwen overstort op toevoerleiding (Hernomen project)	0,15	GB	7/03/2008	0	0
2002	93574B	Hoofdriool Centrum lot 2	0,53	GB	13/05/2008	1.030	1.117
Algemeen totaal			2,73				

Zuiveringsgebied Wulpen

IP	Projectnummer	Projectomschrijving	Raming (in mio euro)	Status	Voorziene opleveringsdatum	IE onm	IE toek
2009	22043	Nieuwe DWA-leiding met aansluiting op bestaande WZK-collector – linker-oever	0,11	IP		0	0
2010	21327	Renovatie RWZI Wulpen	3,94	IP		0	0
2012-2014	21693	Oplossen overstortproblematiek t.h.v. Langgeleed ter vervanging van vroeger project 20401 Wachtbekken De Panne – Koksijde	1,00	IP		0	0
Algemeen totaal			5,05				

Zuiveringsgebied Oostende

IP	Projectnummer	Projectomschrijving	Raming (in mio euro)	Status	Voorziene opleveringsdatum	IE onm	IE toek
1998	98543B	Collectoraanpassing doortocht Zandvoorde (RWA-vijzel + OS)	0,47	TP	25/10/2010	2.387	2.387
2002	20289	PS + PL Visserijdok	0,10	IP	8/04/2033	0	0
2004	21678B	PSA10, PSA10 – PS Vanderstichelenstraat, PS Vanderstichelenstraat, PS Vanderstichelenstraat – PS Ijzerwegstraat	1,43	GB	2/11/2009	0	0
2005	21740	Afkoppelen Collectorennetwerk	1,73	IP	22/12/2011	0	0
2006	21925	Afkoppeling Vossebeek	0,89	IP	19/05/2011	240	240
2006	21926	Afkoppeling Akkerbeek	1,97	IP	1/08/2011	0	0
2010	20655	Collector Bourgognestraat – Bekegem (fase 2) + verlenging: aansluiting van vuilvracht van Zerkegem en Doornhoekstraat	1,22	IP		712	712
2010	22175	Pompgemaal + persleiding Wilskerke tot collector Spermaliestraat	0,21	IP		35	234

Zuiveringsgebied Oostende

IP	Projectnummer	Projectomschrijving	Raming (in mio euro)	Status	Voorziene opleveringsdatum	IE onm	IE toek
Algemeen totaal			8,02				

Zuiveringsgebied Brugge

IP	Projectnummer	Projectomschrijving	Raming (in mio euro)	Status	Voorziene opleveringsdatum	IE onm	IE toek
2006	21743	Sanering Dalevijverbeek	0,44	IP	3/02/2012	652	652
2007	21742	Renovatie collector vagevuur tussen S1 en S10	0,27	TP	4/01/2010	0	0
2007	21948	Afkoppeling en herwaardering Gemene Weidebeek	0,75	IP	1/04/2011	0	0
2008	21998	Renovatie collector Boninvest – Nijverheidsstraat	0,54	IP	17/01/2011	0	0
2008	22074	Optimalisatie collectoren Brugge fase 1 (St.-Pieters, Herdersbrug) – Boudewijnkanaal-west	1,30	IP	4/03/2011	0	0
2010	22073	Optimalisatie collectoren Brugge fase 2 (Koolkerke, St.-Jozef, Dudzele) – Boudewijnkanaal-oost	0,95	IP		0	0
2012-2014	21470	Plaatselijke zuivering Oostveld (of aansluiting op RWZI Aalter/Beernem)	0,36	IP		252	457
2012-2014	21562	RWZI Brugge slibgisting	4,81	IP		0	0
Algemeen totaal			9,42				

Zuiveringsgebied Knokke: geen projecten**Zuiveringsgebied Heist**

IP	Projectnummer	Projectomschrijving	Raming (in mio euro)	Status	Voorziene opleveringsdatum	IE onm	IE toek
1997	96541E	Collector Natiënlaan 2e fase (deel Seb. Nachtegaleestraat)	0,32	GB	21/03/2008	0	0
1997	96541F	Collector Natiënlaan 2e fase (Overstort, Bufferbekken, PS Nieuwstraat)	1,53	TP	9/10/2009	0	0
2002	20170	Persleiding Natiënlaan met aansluiting op de Kalvekeetdijk	0,76	TP	14/09/2009	1.759	2.036
2005	21741A	Renovatie PS Evendijk, Heist	0,24	GB	27/11/2007	0	0
2005	21741B	Renovatie RWZI Heist	3,17	TP	1/03/2010	0	0
2011	21747	Aansluiting Ramskapelle	0,57	IP		0	498
Algemeen totaal			6,59				

Gemeentelijke gesubsidieerde projecten (projecten waarvan subsidie is vastgelegd t.e.m. recent uitgevoerd) van de kustgemeenten

De Panne

Maerestraat - Veldstraat	W208125
Rioleringswerken en opschikkingswerken in de Barkenlaan (vak Julien Demolderlaan - Ollevierlaan) en de Marktlaan (vak Meeuwenlaan - Barkenlaan)	W203142
Afkoppelen van het regenwater van de woningen van de Duinkerkekeiweg vanaf Tuinwijkstraat tot kromfortstraat te Adinkerke	W203090
Renovatie van de Zeelaan (vak tussen de Zeedijk en het Marktplein)	W208027
Rioleringswerken en opschikkingswerken in de Lindenlaan en de Koninklijke Baan vanaf de Lindenlaan tot de Mas-kenslaan te De Panne.	W203154
Riolerings- en wegeniswerken in de Meeuwenlaan (vanaf de Nieuwpoortlaan tot de Marktlaan)	W96255

Koksijde

Rioleringswerken in de Albert I-Laan, Gilles Scottlaan, A. Degreeflaan, C. Gezellelaan, Goede Aardelaan en Karel Woestenlaan	W96191
Rioleringswerken in de Farazijnstraat te Oostduinkerke	W97477
Rioleringswerken in de Duinparklaan, V. Demeyerlaan, Schelpendreef, Oostlaan en Mereldreef te Oostduinkerke	W97126
Rioleringswerken in de Kolonel D'Haenenlaan, Generaal Notermanlaan, Lijsterdreef en Nachtegaalstraat te Oostduinkerke	W97117
Rioleringswerken in de Cottagelaan, Huldelaan, Oostdijk, Oosthelling, Kwinteweg en Uitkijkweg te Oostduinkerke	W97072
Gecombineerd dossier met 97543 Collector Mariapark (huisaansluitingen)	W97045
Rioleringswerken in de Polderstraat vanaf Farazijnstraat tot de I. Bauwenslaan te Oostduinkerke	W97489
Rioleringswerken in de Golfwaan + deel Eglantierlaan in de deelgemeente Oostduinkerke (*)	W96338
Rioleringswerken in de Steenbakkerijstraat, de Nieuwpoortsteenweg en de Canadalaan te Oostduinkerke	W96341
Rioleringswerken in de Bekentenissenweg	W98262
Rioleringswerken in de Galloperstraat, Houtsaegerslaan	W96189
Rioleringswerken in de Nieuwe Wandeling, J. Ensorlaan, C.Francklaan, Hoge Blekkerlaan	W96190
Rioleringswerken in de Tennislaan, Duinenkranslaan, Gouden Dalstraat, Korenbloemstraat	W96188
Rioleringswerken in de Eglantierlaan, Lehoucklaan, Vincentlaan, Reginalaan, G. Lorentlaan, Yvonnelaan, Arthurlaan, Pirsonlaan en zijstraten Gaupinlaan (*)	W96339
Rioleringswerken in de Albert-I-laan, Zandzeggelaan, Weg der Hoop, Vreugdelaan, Mooie Verblijflaan en Dijkweg (*)	W96295
Rioleringswerken in de Engelandstraat, Bruggestraat, Astridlaan, La Charitélaan, Horizontlaan, Elzendreef, Dahlilaan, Myositislaan en Rozenlaan (*)	W96333
Rioleringswerken in de Koningstraat (aansluiting van overloopstation op de collector 92540) te Oostduinkerke	W96340
Rioleringswerken in de Vossenstraat - Verdedigingslaan	W201083
Rioleringswerken in de Pylyserlaan tussen de Zeelaan en	W207149

de Westhinderstraat	
Riolering in de Ter Duinenlaan, Marktplein	W207160
Rioleringswerken in Dorpplaats en Booithoekestraat + afkoppeling oppervlaktewater te Wulpen.	W202287
Rioleringswerken in Conterdijk en Nieuwstraat (linkeroever) te Wulpen.	W202286
Rioleringswerken in Dijk (rechteroever) - Kortestraat en Oude Zeedijkstraat te Wulpen.	W202285
Rioleringswerken in de Strandjutterslaan, Zeemansdreef, Baron Empainlaan, Relaislaan, Mooi Verblijflaan en Narcissenlaan te Oostduinkerke	W203050
Rioleringswerken in de Alfred Devoslaan, Zeebermlaan, Westdiephelling, Oostduinstrandlaan, Meeuwenlaan en Kruinweg te Oostduinkerke	W98245
Riolering deel Koninklijke Baan - Koninginnelaan, aflos Geraniumstraat en Bourgondiëstraat	W201081
Rioleringswerken in de Tulpendreef en Rozenlaan te Oostduinkerke	W98119
Rioleringswerken in de Guldenzandstraat (vak Leopold IIIaan - Sint-Andréstraat), Sint-Andréstraat en Zouterweg te Oostduinkerke	W201082
Rioleringswerken in de Uitkijkweg, Zeebermlaan, Oostdijkweg, Cottagelaan en Duinpanweg te Oostduinkerke	W201085
Riolering in de vissersstraat	W200287
Rioleringswerken in de Lehoucklaan(vak Relaislaan - huisnr 18) en de Pharaïldelaan (vak Lehoucklaan - huisnr 41) te Oostduinkerke	W200291
Rioleringswerken in de Weststraat en Westhinderstraat (vak Weststraat - Pylserlaan)	W99240
Riolering in de H. Christiaenlaan, Rozenweg, Jacquelinestraat, Sloepenlaan	W98282
Rioleringswerken en opschikkingswerken in de Kolonel D'Haenenlaan(Vak Albert I-laan - huis nr 41), de Nachtegaallaan (vak Kolonel D'Haenenlaan - Noordzeedreef), de Duinpieperdreef en de Kievitstraat (vak Pompstation - Nachtegaalweg)	W202340
Rioleringswerken in de Westdiephelling (vak Albert I laan - Zonneplein), Trapegeerdweg en Huldelaan (vak F. Timmermanslaan - Broerbankhelling) te Oostduinkerke	W203043

Nieuwpoort

Vernieuwen van de Matrozenlaan en rioleringswerken in de Golfstraat en de Lage Duinenstraat	W208244
Vernieuwen van het Jaagpad langs de IJzer tussen het Sluizencomplex en V.V.W. Westhoek; Rioleringswerken IJzer en Brugsevaart	W207158
Herinrichten doortocht Gewestweg N34 Kaai	W205035
Renovatie Hoogstraat + Kaaistraat (tussen Kerkstraat en Kaai) + aanleg DWA en RWA riool	W203035
Riolering SIMLI 5e fase (E. Verhaerenlaan - Smeerweg - Hubertweg - Gilsonweg - Tennislaan...)	W201295
Riolering Brugse steenweg	W98250
Riolering SIMILI	W96117
Sanering riolering Molenstraat/Dienstweg dorps huis Ramskapelle dossier W 96116 + riolering Hemmestraat (W 99231)	W96116

Middelkerke

Herinrichting van de Henri Jasparlaan (vak Doornstraat-Westendelaan) te Westende	W207039
Heraanleg van de Oostendelaan - N318 - tussen de Spermaliestraat en de grens van de ambachtelijke zone	W206024
Wegenis- en rioleringswerken in de Leopoldlaan in het vak begrepen tussen de Smet de Naeyerstraat en het Epernayplein - deel B	W203109B
Wegenis- en rioleringswerken in de Leopoldlaan in het vak begrepen tussen de Smet de Naeyerstraat en het Epernayplein - betreffende de zijstraten - deel A	W203109A
Wegenis- en rioleringswerken in de zijstraten van de Leopoldlaan (vak : Epernayplein - Ponchonstraat) fase 2A	W203110
Rioleringswerken en opschikkingswerken in de Duinenlaan vanaf de Westendelaan tot aan de Henri Jasparlaan	W201150
Rioleringswerk wijk Zonnelaan 4de fase	W201139
Rioleringswerk wijk Zonnelaan 3de fase	W200145
Rioleringswerken en opschikkingswerken in de Arendlaan en in de Meeuwenlaan (vak Henri Jasparlaan - Zomerlaan)	W98110
Rioleringswerk wijk Zonnelaan 2de fase	W98197
Rioleringswerken in de Leopoldlaan - vak Johannastraat - Ponchonstraat	W97282
Wegen- en rioleringswerken in de wijk Zonnelaan	W96162
Rioleringswerken en opschikkingswerken in de Groenhaagstraat te Leffinge - Fase 2 (*)	W96349

Oostende

Rioleringswerken tussen Stuiversstraat en Dr. Verhaeghestraat	W98151
Rioleringswerken Westerkwartier - 1ste fase - Metselaarsstraat, Plakkerstraat, e.a.	W96296
Rioleringswerken Westerkwartier - 2de Fase - Dr. Verhaeghestraat	W96297
Rioleringswerk E. Desmidtlaan	W96181
Rioleringswerk Hofstedestraat - Pontonstraat - Bosweg	W96251
Rioleringswerken in de Tarwestraat	W97283
Rioleringswerken in de Spoorwegstraat- Ieperstraat	W97284
Rioleringswerken in de Stuiwerstraat	W97294
Rioleringswerken Biekorfstraat - Oostende	W96289
Rioleringswerken in de St. Catharinapolder, Schildersstraat, Mac Leodstraat, Mac Leodplein, Steenbakkersstraat	W98198
Rioleringswerk Gistelsesteenweg vanaf Elisabethlaan (R31) tot Zandvoordeschooredijkstraat	W207103
Gecombineerd dossier met '98543 Collectoraanpassingen doortocht Zandvoorde'	W98069
Gecombineerd dossier met '98575 Rioleringswerk Zandvoordedorpstraat - Grintweg'	W98038
Rioleringswerken in de Stockholmstraat en aanpalende straten.	W200110
Rioleringswerken in de Leffingestraat (tussen Torhoutsesteenweg en Vlaams Plein) en de Gerststraat (tussen Elisabethlaan en Leffingestraat)	W200091
Gecombineerd dossier met Aquafin-project ' 20.288 Rioleringswerk Nieuwpoortsesteenweg tussen Kalkaertstraat en Westlaan' - Aanleg dienstrioleringswerk.	W201022
Rioleringswerken in de E. Cavellstraat en Hospitaalstraat	W202214
Rioleringswerken in de H. Hartlaan, Bouwmeestersstraat en Beeldhouwersstraat	W202132

Rioleringswerken in de Nieuwpoortsesteenweg tussen Luchthavenstraat en Westlaan	W98128
---	--------

Bredene

Deel Brusselstraat ten noorden van kruispunt Antwerpenstraat, Aalststraat en Rozenlaan	W201345C
Duinenstraat tussen Golfstraat en Frankrijklaan, Golfstraat en Brusselstraat vanaf kruispunt met Antwerpenstraat	W201345A
Gentstraat, Antwerpenstraat	W201345B
Weg- en rioleringswerken Zandstraat (tussen Duinen- en Dorpstraat)	W201346
Gecombineerd dossier met Aquafinproject '97.577B: Afkoppelen polders en wateringen - Herinrichting Polderstraat	W200004
Riolerings- en bestratingswerken in de Frankrijklaan, tussen Duinenstraat en Parklaan.	W200281
Weg- en rioleringswerken in de Morinenlaan, tussen Vicognelaan en Ter Cuereplein.	W99303
Aanleg stuk Zeelaan tussen Frankrijklaan en Breeweg	W99293
Riolerings- en herinrichtingswerken aan de gewestweg N317 'Kappellestraat' en 'Driftweg'. Fase 2 : (a+b) 'Zeelaan' - 'Groenendijkstraat'. Gecombineerd met AWW	W98074
Riolerings- en herinrichtingswerken aan de Gewestweg N 317 genaamd 'Kappellestraat en 'Driftweg - Fase 2a: Koningin Astridlaan (uitrit) - Koerslaan - Peter Benoitlaan - Zeelaan	W97306
Riolerings- en herinrichtingswerken aan de gewestweg N317 genaamd 'Kappellestraat en 'Driftweg - Fase 1 b: Koningin Astridlaan: inrit - uitrit	W97291
Riolerings- en herinrichtingswerken aan de gewestweg N317 genaamd 'Kappellestraat en 'Driftweg Fase 1: Peter Benoitlaan - Koningin Astridlaan	W96359

De Haan

Afkoppelingswerken 'Sanering Harendijke - Aandeel grondgebied De Haan - gecombineerd met Blankenberge	W200190A
Sanering Vlissegem (Dorpszwin) Warvinge (Vlissegem)	W206009
Rioleringswerken aansluitend op de ring rond de Tennis	W201162
Gecombineerd dossier met Aquafinproject '95.620RB: Afleiding PS Grotestraat naar zuiveringszone Oostende. Overstort en toevoerleiding	W200008
Rioleringswerken ten zuiden van de Koninklijke Baan en aansluitend hierop.	W99068
Rioleringswerken langs de Koninklijke Baan	W97309

Blankenberge

Sanering Harendijk - Aandeel grondgebied Blankenberge (gecombineerd met De Haan)	W200190B
Wegenis- en rioleringswerken in de M. Devriendtlaan	W96022

Brugge

Rioleringswerken in de Baron Ruzettelaan en Lappersfortstraat te Brugge	W97571
Rioleringswerken in de Astridlaan tussen G. Roelandtsplein en K. Boudewijnlaan - laatste fase. Aanpassing diameter t.g.v. gewijzigde afvoer (aanleg collector)	W98098
Plaatsen DWA-leiding langs Ten Briele - Gecombineerd dossier met 98.542 'Collector Nijverheidszone Ten Briele'	W98020
Rioleringswerken in de Baron Ruzettelaan - 2e fase - gedeelte tussen Sint-Trudoledeken en Meulestee	W200102
Afkoppeling regenwater van de Onze-Lieve-Vrouwkerk te Brugge van het openbaar gemengd stelsel. Afvloeiing via regenput naar Bakkersrei	W207068
Rioleringswerken in de Oostendse Steenweg te Sint-Pieters (t.h.v. de huisnummers 173 tot 209)	W206041
Sanering Wijk Messem te Sint-Andries en sanering van De Manlaan te Varsenare en aansluiting op de collector De Manlaan - Popstaelstraat - deel B op grondgebied Brugge	W97099B
Aanleg van een 2 DWA-leiding en aansluiten van 68 woningen langs de Canadezenstraat en Polderbos te Lissewege	W207079
Aanleggen van een dubbelrichtingsfietspad langs de N377 (Astridlaan/Bruggestraat) vanaf de Kerkstraat in Assebroek tot de Oudeputstraat te Oedelem met inbegrip van riolerings- en afkoppelingswerken	W207092
Aanleggen van een vrijliggend fietspad langs de N9 Oostendse Steenweg vanaf de St Pietersmolenstraat in Brugge tot aan de Strooienhaan in Zuienkerke miv rioleringswerken in het vak St-Pietersmolenstraat-Blauwe Torenstraat	W207163

Knokke-Heist

Doorsteek onder Elisabethlaan van Heldenplein naar Kurssaalstraat	W97473
---	--------

Bijlage 3 bij de vraag om uitleg van de heer Patrick De Klerck tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de kwaliteit van het kustwater

RWZI projecten

* Uitgevoerde RWZI-projecten:

IP	Projectnummer	Projectomschrijving	Kostprijs (in mio euro)	Status	Opleveringsdatum
1994	94607R	RWZI Oostende – optimalisatie	2,39	IK	14/07/2000
1997	97604R	Renovatie RWZI Oostende : Uitbreiding met nutriëntverwijdering	3,90	IK	22/11/2002

Projectnummer	Projectomschrijving	Kostprijs (in mio euro)	Status	Opleveringsdatum
99600R	RWZI Brugge : uitbreiding capaciteit	29,70	IK	28/01/2005
99605R	RWZI Brugge : slibvoordroging	7,19	IK	9/08/2002
99606R	RWZI Brugge : uitbreiding naar nutriëntverwijdering (zie 99600R)	0,00	IK	28/01/2005

IP	Projectnummer	Projectomschrijving	Kostprijs (in mio euro)	Status	Opleveringsdatum
1997	97600R	Renovatie RWZI Knokke : vervanging RWZI	3,65	IK	27/06/2002

* Geplande RWZI-projecten:

IP	Projectnummer	Projectomschrijving	Raming (in mio euro)	Status	Voorziene opleveringsdatum
1991	93543HA	Vervangen bestaande RWZI Adinkerke (Hernomen project)	2,05	GB	5/01/2009
1991	93543HB	Bouwen overstort op toevoerleiding (Hernomen project)	0,15	GB	7/03/2008

IP	Projectnummer	Projectomschrijving	Raming (in mio euro)	Status	Voorziene opleveringsdatum
2010	21327	Renovatie RWZI Wulpen	3,94	IP	

IP	Projectnummer	Projectomschrijving	Raming (in mio euro)	Status	Voorziene opleveringsdatum
2005	21741B	Renovatie RWZI Heist	3,17	TP	1/03/2010

Noot:

Status:

IP: geraamd investeringsbedrag

TP: investeringsbedrag volgens voorontwerp (Technisch Plan)

GB: gunningsbedrag

IK: totale kostprijs na oplevering der werken

Bijlage 4 bij de vraag om uitleg van de heer Patrick De Klerck tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de kwaliteit van het kustwater

Gemiddelde overstortwaterkwaliteit kustregio

MEETSTATION NAAM	2004		2005		2006		2007		Actie Projecttype/nr Bovengemeentelijk: 21740
	PERCENT	FREQ	PERCENT	FREQ	PERCENT	FREQ	PERCENT	FREQ	
BREDENE NUKKERBRUG (NOORDEDE)	10,66	306	1,52	49	4,48	61	5,49	72	Bovengemeentelijk: 21740
WESTENDE WESTENDE	0	0	0,14	3	0,02	5	0,02	2	
WULPEN DAMME	0	0	0	0	0	0	0	0	
OOSTDUINKERKE HOFTERHILLE	0	0	0	0	0	0	0	0	
WULPEN LANGELEED	0,62	13	0,83	13	0,95	14	1,19	18	
GISTEL BERKEN	3,01	34	2,84	25	1,3	17	5,22	31	Gemeentelijk: W202293 & W203047
GISTEL STAMPAERTHOEK	0	0	0,19	8	0,12	1	0,02	4	
SNAASKERKE KANAAL	1,27	78	3,74	81	3,33	84	4,06	92	(geen acties)
EERNEGEM WESTKERKE	0,5	95	3,11	39	2,19	35	6,4	51	Bovengemeentelijk: 21926
ETTELGEM POMPE	2,76	52	6,3	59	3,7	42	6,32	68	(geen acties)
LISSEWEGE LISSEWEEGVAARTJE			0,51	10	0,04	3	0,39	4	
KOOLKERKE HOVENIER					0	0	0	0	
OOSTKAMP HERTSBERGE					0,18	20	0,4	28	
WESTKAPELLE KORENBLOEM					0	2	0,09	2	
ZANDVOORDE GRINT							0	0	
Gemiddelde overstortwaterkwaliteit kustregio (%)	1,88		1,74		1,17		1,97		
Gemiddelde overstortwaterkwaliteit Zee/Polder (%)	5,66		7,36		2,97		2,57		
Gemiddelde overstortwaterkwaliteit Vlaanderen (%)	3,83		4,06		2,88		3,27		

